

De temperantia.

uale suspendium. Ecce. vi. Quid
 sic amplius stulto sapiens et qd
 pauperi locuples. ut pgar illu
 ubi e vita. Hoc dicitur ue inter
 sapientes et stultos qd sapientes
 uadit ad uitam etnam. Stulti uo
 ad mortem etnam. De stulticijs
 singulor pccor require intrac
 tanu deuiays. Explicat tractat
 temperantia. deo gla qui in cep
 et compleuit a oie. **Incipit tractat**
de temperantia. i. ca. De
q pma e int cardina ordie car
 les uirtutes cu ordinu certas et sic i
 in rationabili q uidetur ee nobi
 hq concupiscibili et irascibili q
 a ea dicitur homo ab animalibz
 brutis. dicendum e de alijs tribz
 et pmo de temperantia et fortitudi
 ne q de iusticia quia temperantia
 et fortitudo iusticiam disponunt
 et parant sicut cupiditas q te
 panna refrenat et timor cui forti
 tudo resistit iusticiam a suo officio
 impediunt. Et pms dicitur de te
 perantia q de fortitudine qz temperan
 tia animu ordinat ad id q iusticia
 e ad bona q corpi seruiunt. fortitu
 do u ad id q e cont. s ad uia. **Liber**
temperan sce marie vq in
cia regit homo se. veti monte.
 ipm fortitudine uo et iusticia ali
 os. Prus uo et homini utili e re
 ge se q alios. Sen si uis omnia e
 subicere subice te rationi. Multos

u. reges si rano tua te reyerit. Itē
 temperantia concupiscenciam anie
 bona modica et inferiora. for
 titudo uo roborat eam et bona ar
 dua. Illa spūalem anē descensum
 colibet. ita spūalem ascensum p
 mouet. colibicio u aspūali descē
 su e por ascensu spūali. Item tem
 perantia e inu concupiscibili for
 titudo si inu irascibili. Operati
 o uo concupiscibilis naturaliter
 uidet ee por q opatio irascibilis
 Vis u concupiscibilis e appetua
 boni delectabilis. irascibilis e ap
 petua boni ardui expedientis
 ut e medicina ut in asura q fit
 p salutē corpi. Bonu uo ex
 pediens bonum e scdm quid bo
 num u delectabile e bonu simpli
 cit. et p illud e bonu expediens. In
 appetus boni delectabilis. Na
 turalit e por appetu boni expe
 dientis et e naturalis. az in lib
 de na aialium. Omnia natura
 lit appetunt delectōe. Itē uis con
 cupiscibilis motua scdm apphe
 sionem boni exspitā est in concu
 piscibilis motus cupiditans et p
 eius ad opcom seu conuinctionē
 e quies ut gaudiū in aia sic per
 apphensionem mali q aliquis o
 pinatur sibi asfuturum est ti
 mor irascibili et pillationē mali
 q pms timebat siue pablacionē
 boni q pms concupiscebat. fit per

turbacio ul' ira irascibili et sen
 appet' uindictę. Vñ dicit auicē
 na q' uis scupiscibilis ē uis in
 pans moui ad repellendū id q'
 putat' nocuū aut corruppens
 appetu uincendi. Vñ cum bonū
 pus ualē sit q' malum. Malum
 enī dicit' illud scdm aug' quia
 adimit bonū ul' nocet bono. O
 peracio scupiscibilis scdm app
 hensionem boni poi ē naturali
 t' quam opacio irascibilis q' ē se
 cundum apphensionem mali. p
 tea. Primus insultus a dyabolo
 factis p'nis parentibus uidetur
 fuisse p'ra tempantiam. q' in
 pugna xpi p'mā temptacio fuit
 p'ra uirtutem tempantiae. Prima
 7 pars uite nre assuescit uolup
 tatis: quaz refrenacio ad tēpa
 tiam pertinet p' istas causas me
 rito tēpantia fortitudini p'ponet
 Et scdm hūc ordinem m ostens
 numerant' quatuor uirtutes sup
 illud o' xy. Erant q' manduca
 uerant. iiii. milia. Glō. iij. p'p
 iij. uirtutes quib; recte uiuunt
 p'dentiam 7 tempantiam 7 for
 titudine 7 iusticiam. Eodem 7
 ordine numerant'. Sū y in glō
 super r. Qui diuidit' in iij. ca
 pita. De tempantia hoc m di
 cetur. Primo diuise acceptiones
 tempantia assignabuntur. Se
 cundo descriptiones eius p'one

huius nois

tercio ea que pertinent ad
 eius emendacoem. Quarto a
 getur de partib; tempantiae. ii.

Circa *Non tēpe. distinguunt*

Primum notand' q' nom tēpe
 rantie triplicat' accipit'. Primo
 p' tempantia generali ad q' per
 tinet caue ēē omie opus uirtus
 ne parum ul' mult' fiat. Adeam
 pertinet moderari opus uirtus il
 lo m de q' loq' oracius. Est mod' in
 rebus sunt ceteri demq' fines

Ultra quos citra nequit' p'f
 te rectum. Sic sumie uidetur no
 m tempantie. Vñ in lib' de p'fide
 ratione. Tempantiae inquit' ē
 nō solum iusticie s; 7 fortitudini
 7 p'dencie modum imponē. Seco m
 dicit' tempantia uirtus animi in
 petus a rectos colhibens sic sumi
 tur a tullio p'ma rethor'. Tercio
 d' i' tempantia uirtus animam
 regēs ēē descoēs corporales sū cē
 descoēs quq' sensuum. glō. super
 o' xv. Tempantia est refrenat
 cō cupiditatis ab hys que tem
 poraliū delectant' 7 aug' d' tēpe
 rantiam ēē in coherendis delecta
 tionib; p'uis. *iiij. Non tēpe. de*

Circa scdm. notand' scribit.

quod tempantia sic describit'
 a tullio in p'ma retho. Tempanta
 a ē racionis inlibidinem. atq' alios
 nō rōs animi impetus firma et
 moderata dominacio. Libidine h

De temperantia.

intelligit cupiditate carnalis de
 scolis. Alios impetus animi non re-
 ctos intelligit ut cupiditatem ha-
 bendi vel primo nocendi. Hys cu-
 piditatibus ratio dominat non quod motus
 in eis non surgat sed quia cum emer-
 gunt non fit processus ad consensum
 et notandum quod secundum tullium in libro
 de officiis duplex est eius anime u-
 na est ratio. altera appetitus quod a-
 nimam rapit. Rationis est domina-
 re appetitus obtemperare. Item
 tullius in libro de officiis sic descri-
 bit temperantiam. Temperantia est domi-
 num rationis in libidinem et in motus
 alios impetuosos secundum augustinum uo-
 luntate de moribus ecclesie. temperantia est
 amor deo se se integrum in corrup-
 tumque seruans. secundum macrobi-
 um temperantia est nichil appetere
 peccandum in ullo moderatio-
 nis legem excedere sub uigore ra-
 tionis cupiditatem domare. Item
 augustinus dicit in libro de libero arbi-
 trario quod temperantia est affectio cohibens
 et cohibens appetitum. ab hys re-
 bus quod turpiter appetuntur. Et no-
 tandum quod modus aquo moderatio dicitur
 quadruplex est. Primus est restrictio
 inordinati appetitus in uisum cupi-
 ditabili quod prona est ad concupiscen-
 dum delectabile tempore uel in uisum
 irascibili que impetuosa est ad re-
 pellendum nocua uel corrup-
 tens. Secundus consistit in punctione

eius quod est nimis et parum. Ter-
 tius in hoc quod opus debitis cir-
 cumstantiis induatur. et tertius
 est modi secundus modus pars
 est. Quartus modus est aquo uetus mo-
 destie dicitur quod tullius ponit etiam
 temperantiae de quo infra dicitur.
Sed de hys. *iiii. de quidone*
quod pertinet ad omnem temperantiae.
 dacionem temperantiae. Et notandum
 quod ad eius dacionem primo facit
 quod ipsa homini honorem suum custodit
 honor hominis est libertas uolun-
 tatis quod apprehensio delectabili
 potest illud uelle uel non uelle. *Sen-
 t. iiii.* Subter erit appetitum eius et do-
 minabis illi. Inbruitus est seruus
 appetitus huic libertati opposita
 apprehensio enim delectabili acci-
 dit concupiscentia eorum si hinc in po-
 testate sua eam extinguere uel tem-
 perare. Qui temperantiae uirtutem
 habet uiuit ut homo qui eam non habet ut
 brutum. *1. 2o.* Qui post carnem am-
 bulant in uentrem et libidinem per-
 ni quod irrationabilia uentem reputant
 et. *Ps.* Homo cum in honore esset non in-
 tellexit. Secundo quod ipsa hominem spiritu-
 aliter circumcidit et inquit eos qui sunt
 de populo dei et qui non sunt uel discunt
Sen. in li. de uii. uirtutibus. Con-
 tinenciam si diligis circumcide su-
 perflua et in artum desideria ad-
 stringe. Continenciam ibi uocat
 temperantiam. *Je. iiii.* Circum-

J

J

cidimī dno ⁊ auferte spua cor
 diū uōz. Deut. xx. Circumod
 dñs deus tuus cor tuū ⁊ cor semi
 nis tu ut diligas dñm dñm tuū
 ī toto corde tuo. Tempantia
 opprobriū egypti ⁊ mūdi super
 fluū aufert ap̄lo di. Josue v. ho
 die abstuli opprobrium egypti
 a uobis. Sp̄a cauet nequū nimis
 Sapiens. Id arbit̄ d̄ p̄mo eē ut
 le i uita nequū nimis. Tertio q̄
 deo familiarem reddit. Sap̄ vi.
 Incorruptio facit primū deo. Te
 pantia ē ut amor in deo in corru
 ptus atq̄ integer custodiarur
 scdm̄ auḡ. in li. de morib; ecclē. sp̄
 sa dō seruat integrū cor qd̄ ip̄e
 sp̄alī requirit. P̄u. xxviiij. Ple
 si cor tuū m̄. Auḡ. x. li. Stes
 Domine per stinenciam collu
 gum in unum a quo ī mtra de
 fluxim. Min⁹ n̄ te amat q̄ teū
 amat aliquid q̄ nō p̄ te amat
 sp̄a dō qui sp̄e ē assimi lat hōi
 nē eū sp̄ialem faciendo. Sen̄ i
 li. de iij. uirtub; capitulo de st
 nencia. Desidia tua puo redime
 q̄ hoc tm̄ curare debes ut desi
 nant atq̄ ita q̄ ad exemplar
 dñm op̄positus corpus ad spi
 ritū quantum potes adducere
 sp̄a filios di q̄ ablatat sepando
 eos a solatio temporalū deliciarū
 q̄ dō ualde gratum ē. Gn̄. xxi
 Abraham in ablacione ysaac

fecit diuiniū magnū. sp̄a ad
 stemplacōm dei sp̄at. Auḡ. tē
 pantia ē amor ab amore inferioris
 pulchritudis nos remouens ⁊ e
 leuans ad sup̄iorem. Idem ilī so
 liloquoz. Vnū ē qd̄ tibi possum
 p̄ape nichil nobis penitus eē fu
 giendū qm̄ ita possibilia. cauend
 q̄ magnop̄e. De hoc corp̄ agim⁹ ne
 quo eoz uisco p̄ene n̄te impetian
 tur quib; integris atq̄ p̄f̄s op̄
 ē ut ad illam lucem ab his tene
 b; euolem⁹. q̄ se n̄ ostendē quidē
 dignatur in hac cauea in duls
 itales fiunt ut ita ut fracta ut
 dissoluta poss̄ int̄ in auras suas
 euadē. Tempantia. dō thoz ebur
 neum sp̄arat sctum p̄thoz ebur
 neum quem fecit rex salomō de
 quo. iij. r̄. x. ⁊ ij. pal. iij. sp̄a
 etiam in domo eburnea eū delect
 tar. Ps̄. Adomib; eburneis ex
 qb; delectauit te. sp̄a di cabinacu
 lum sctificat. Ps̄. Sanctificauit
 tabernaculū suum altissimus
 q̄ ut uno uōbo dicam⁹. adeo dō pla
 cet qd̄ sū ip̄a nullus deo placet
 Ro. viij. Qui in t̄ne sua glanc
 dō placē nō possunt. Quarto qd̄
 ip̄a frenum ē quo cor huānū a
 sp̄u regit sū quo sp̄e corpi picu
 lose p̄sicer. Sicut aliquis pericu
 lose p̄sido; equo sū freno si eq̄ sit i
 comit⁹ ⁊ aqua ut aliud piculum
 sit p̄p̄inquū. De hoc freno d̄ sen̄

De temperantia.

Inpone concupiscentie tue frenum
 Quanto quod ipa dyabolum mi-
 tum offendit sicut eius oppoiti
 eu multu gaudet facit. Eccl. xvii.
 Post concupiscentias tuas no eas
 et auoluptate tua aucte. Si eni p-
 tes anime tue concupiscentias fac
 et te in gaudiu iunias tuas Te
 pancia dyab iarido roritur ubi non
 lit requiem. o. xv. Cum exierit
 ab homie ambulat p loca arida
 qrens requiem et n inuenit. In re
 pancia uo dyabolo locu quietis
 parat scilicet humidum. Vn Job xl
 de dormire in locis humenib; Te
 pancia libat ab hoste qui diu ho-
 ne possedit f auoluptatib; cui ho-
 nemabilis adueuit. Sapiens us
 egre deducatur. Item difficile e re-
 pelle passionem iure et tempore
 Tempancia hostem cauet cui in-
 gulis pacificus uidet. uoluptate
 blandientem. Sen. Voluptates in-
 tres uulustimas papue estima q
 more latronum ad hoc nos ampl
 etunt ut uigulent. Ipa in pspis
 custodit ubi mai piculu e. G. Cum
 omis fortuna tunda sit magis p
 Ipa tunda e q adusa h eni se uedo
 erudit illa blandico seducat. Ipa
 uicia carnalia q maioris sunt i
 fame extinguunt. Sexto q ipa e
 stola pma. luce. xvi. Cito pferre
 stolam p mam. Ipa e de uisio. Pu-
 ulc. Gullus et plura induunt ei

Ipa candor e q materialis respau
 aliaru gra. Ipa e pncipium spi-
 ritualis pulchritudinis q sicut
 i candore et rubore. Cant. v. Dicitis
 meus candidus et rubicundus. i. cor.
 xv. Qualis celestis et les et celest-
 res. Septimo q uas corpis sine
 rum custodit. Draus sinceru ni-
 si uas quodcumq in fudis acelat
 i. dicitur. iii. hec e uoluntas dui
 sanctificaco ura et c. ut sciat un-
 qsq urm uas suu posside i sancti-
 ficacione et honore. Ipa honesta-
 tem puidet illi parti hois q ma-
 gis indiget ea scilicet carni. Octa-
 uo q hominem munit ea parte
 qua in firmior e scilicet ex parte a-
 nis. o. xxvi. Spus quidem pmp-
 tus e caro aut infirma. Ipa ia
 deceptione hostis familiaris cul-
 todit. nulla u pestis efficacior ad
 nocen dum quam familiaris
 inimic' s et ut uno uo sphenda-
 mus no e digna pondaco pnen-
 tis anime tempore. Eccl. xxvi.
 Quod uocant sunt tempanciam
 uocat sen. pnciam. Tempanc-
 a turpitudine fugit et sic mudi-
 ciam seruat. Sen. pnciam dili-
 gis turpitudinem fugito anq
 ueniat n q qua al. u. uerbis pl
 quam te. Omnia to lerabilia
 p turpitudinem crede. Ipa deco-
 rem puid; motib; nris. Sen. si
 pnciens es et animi tui et corpis

J

motus observa ne indecori s' ut
nec io illos & tempnas q' latent
Nam nichil differt si nemo uide
at cu tu ip'e eos uideas. **v. de par**

Seq' de partib: **ab: t'p'ancie.**

Stemp'ancie. Notandum qd
scdm tullium in p'ma retho. te
p'ancia h't tres partes. P'mo uo
catur ab eo p'tinencia. S'cda dem
ca t'cia modestia. p'ma uid' re
ge aum quatum ad appetitu bo
ni. S'cda q' ad appetitu alieni
mali. Tercia q' ad extiora ui
dicia hor. Continenca ut ait
tulli e' p' qua cupiditas s'ily gu
b'nacone regitur. Continenca uo
lic sumpta uid' posse diuidi sic
cupiditas q' ip'a
refrenat diuidet. q' h't duas sp'es
e' in ordinatu appetitu delcandi
& in ordinatu appetitum h'ndi s'
p'ancia uid' h'te duas partes.
Vnam q' refrenat appetitu uo
luptatum & aliam q' refrenat
appetitu diuiciarum. Has du
as partes p'tinentie tangit se
n' dicens. hac medio cratais li
nea p'tinencia obseruabis. ut nec
uoluptati deditus p'dig' & luxu
riosis appareas nec auara tena
citate sordid' aut obscurus exi
tas. **no q' dissuadet volup**

Quarta illam partem **tatem.**

Stinencie q' appetitu uolup
tatum refrenat notadu quod

ru sunt q' nob' dissuadent in or
dinatum amorem uoluptatu
p'm e' locus in quo sumus. Aug'
inualle miserie sumus & eo ma
gis flendu q' min' flem'. Item nel
cimus quo sine claudim i hoc ex
ilio. non n' cieat deus homine de
padylo ut h' facer alium pady
lum. scdm e' temp' in quo sum' b'
vniuersum temp' p'nie uigilia que
dam e' sollempnitas magne &
etm sabi q' p'tolamur uigilia
no e' rep' deliciarum si festu. Ter
cisi e' exemplum xpi & scoz. **S'**
xpc qui non fallitur elegit qd
carnu e' id q' melius idu
tali id magis eligend'. & quisquis
aliud docet l'luad' ab eo tanqm
a seductore cauend' e'. **ij. ad cor. xi.**
In fame & siti & ieiunijs multis.
Quartum e' exemplum eoz q'
b' amor uoluptatum nocuit
ut exemplum matris nre eue
de qua. **Sn. iij. vidit** mulier qd
bonum eet lignum ad uestend'
& e' tulit & comedit. Exemplum
salomonis. De quo eccl' **ij. slo**
phibui cor meū qn omi uolupta
te frueretur. **pp' q' infatuatus e'**
ui. & iij. Quintum e' piculū in
acquirendo sumptus deliciarū
Multoacens n' acquirunt ul' p'
mortem p'pam ul' p'morte altius
Voluit dauid bibere aqua qm
attulerant tres fortes si libauit

Ad q' uir p'nie q'
s' glo. si' illd. luc.
vi. bi pau. ecce
p'p'cia. p'p'ciam
uocat p'p' sp'e.

cam dno dicens. **P**ropterea sic in
 dñs ne faciam hoc nūq̄ sangui
 nem hoīm istoz qui p̄fci sūt ⁊
 aīarum piculum bibam. Meli
 eēt sū piculo tantum panem ⁊
 aquam sumē quam cū piculo
 delicias hēre. **ii.** Mach. **v.** Judas
 secesserat in desertum locū ibi
 q̄ inter feras cum suis ī moab;
 uitā agebat ⁊ femi cibo uestētes
 demorabant ne participes fierent
 cōmūnacionis. **Sextū** ē labor q̄
 ī p̄parando. Epicurus uoluptati
 asserit om̄s lib̄ os suos impleuit
 olerib; pomis ⁊ cibis uilib; di
 cens eē uiuendum q̄ cōnes ⁊ ex
 quisite epule ī genti cura ac
 misia p̄parent maiorēq̄ penam
 hñt ī p̄parando q̄ uoluptatem in
 abucendo. **Septimū** ē uolupta
 tum breuitas. **Señ.** Voluptas
 ē breuis fastidio obiecta quo a
 uidius hausta ē cū ī d̄trariū
 recidens. **Octauū** ē carū indig
 nitas. **Señ.** In uoluptate nichil
 ē magnificum aut q̄ nām pri
 mam dō deceat. **Non** ē animi ui
 tilis imo puerilis uoluptates
 caruales amare iō lacte signat
 in sc̄ptura sacra carnalis uolup
 tas q̄ ē cib; puoz. **Non** detet iē
 tate uirili ul' senili amāmilli
 lac sugē. **Señ.** xvij. **Post** q̄ se
 nui uoluptati operam dabo.
Non ē penuria fr̄m nr̄oz ⁊

filioz dei. **Non** detet xp̄ianū
 delicias querē cum sciat xp̄m
 intor membris suis necessaria
 ū hēre. **Heb.** xi. **Fide** moyses q̄
 dis sc̄tis negauit filiū eē filie
 pharaonis magis eligens af
 fugi cū p̄lo dei quam ip̄alis p̄
 cari hēre iocunditatem. **Inq̄** est
 hec p̄tiao q̄ int' filios dei. Alij su
 p̄flua hēant. alij necessarius i
 digeant. **Señ.** **C**iamāt nudi da
 mant famelia ⁊ querunt. no
 bis inquit fame ⁊ sita mi
 sabiliter laborantib; qui s̄ sunt
 tot mutatoria ul' extensa p̄tias
 ul' p̄licata in man' as. nr̄m est
 q̄ effundis nobis crudelit' sub
 trahitur qd' inutiliter expendis
Idem inueniunt curiosi quo
 delectent' ⁊ n̄ inueniunt miseri
 quo sustentent'. **Decimū** ē uo
 luptatum impuritas hñt enī
 multam amaritudinem. **Alex**
am. **B**ecte deus s̄gregationes
 aquaz appellauit maria. **Señ.**
i. Multitudini n̄ delectōm est ā
 nera multitudo amaritudinū.
Boeci. **D**ulcedo felicitatis huā
 ne multis amaritudinib; re
 spersa ē. **Job.** xv. **E**st subsenti
 b; delicias reputabant. **Ecc̄s.**
vii. **I**n ueni amariorē morte mu
 liem. **Hec** ē uoluptas cōnis a
 nimā s̄pans ad. **no** amarior
 ē morte corpis q̄ cor' ab aīa s̄pa

rat. Cum n. deus sic meliora
numa sepatō ei erit detior. **Vn**
decimū ē uoluptatū uanitas
Eccēs. xi. Adoleſcencia et uolup
tas uana ſūt. Vanū ē qd nō
fert plenitudinē et tenent ieo
Voluptas hīca fame n̄ ſanitate
parit. **Eccēs. i.** Nō ſaturat̄ ocl
lus uidi ſi auris implet̄ audi
tu. **Jo. iiii.** Qui bibit ex hac aq̄
ſiet̄ it̄m. **aug.** Aīa humana de
teōis auida ex quo ab unitate
recessit cum rerū qualitate n̄
poſſit earū uarietate ſaciari.
deſiderat. **Eccēs. ii.** Dixi in cor
de meo uadam et affluam deli
cis et fruam bonis et uidi qd n̄

no. qd ēēt uanitas. **xxij. dāpna q̄ faci**

Dodecimū ē uoluptates

uoluptatū noxietas. nocēt
aīc homini multipliciter. p̄
mo quia multociens ſunt cor
pori occō mortis ul̄ in firmita
tis. **Sen.** uoluptatib; maior
pars corporū perit. **idem** corp̄
ſuggerit uanas uoluptates b̄
ues penitendas. ac n̄ magna
moderacione temperent̄ in ſtra
tū hīturas. **idem.** ſp̄e uolupta
tes i uolūta uertit̄. **idem** quis
hoſtis in q̄q̄ tam ſtimeliolus
ſiut q̄ in quoldam uoluptates
ſunt. **Scto** quia hominem i ſer
uitutē ponunt. **Sen.** volupta
tib; ſe in m̄gunt quib; i ſuetu

cline ad ductis care nō poſſunt
et ob hoc miſerrimi ſunt quod
eo perueniunt quod illis que ſūt
ſuperuacua facta ſunt uicia. **Vo**
luptas amantib; ſe quūque ſu
pponit uiga que ſunt ſcōm. **v. ſe**
ſus. **Luce. xiiii.** Joga bo uimēu. **v.**
Tercio in hoc quod corpus ſp̄ū red
dunt. **Stumax. p̄. xxv.** Quide
licate apūcia nutrit ſerū ſuū
poſtea ſenaet eū. **Stumacem** vo
luptas carni. **Scupiscena** aduer
ſus ſp̄m in adiutorium ſic unde
multociens ſp̄e ſuccumbit. **B.**
Si ſcupiscena cepit hīre irrita
menta ſunt duo. **ſtra** unū ipe
riditatur aīa. **Quarto** qz licui
deatur ēē medicam̄ tam tam ſi
at ad infirmitatis augmētum.
B. in mor. ſp̄m medicam̄ in
uulū uicitur. qz exquiſito reme
dio diuiciis inhiētes ex eo graui
deficiunt quod p̄uide ad reſectōm
p̄gam. **Quinto** qz mltū a ſalu
te impedit. **p̄. ē** qz forte glutinū
Luce. xiiii. **V**orem dixi et nō ſi
ſum uenire. **Hec ē** uoluptas aīc
Sexto obliuionē inducit. **Eccēs**
v. Nō recordabit̄ dierum uite ſu
e eo quod deus occupet delicias cor
ei. **Septio** hōiem a ſapia impedit
Job. xxxviii. **Sap̄** n̄ in uenit in
tra ſuauiū uiuentū. **Octauo**
ſterilitatem bonoz i ducit. **yla**
xlviij. **E**t nunc audi hec delica

net
ſ. ofueta.
delectatōnū.

ta paulo p[er] uenient r[ati]o duo
 subito stultitas r[ati]o uiduitas ipa
 ho[mo]nem q[ui] palitatu[m] efficit. Je. xxx.
 vsq[ue] quo d[omi]n[u]s delicias fili
 auaga. Deut. xxviii. Teneta
 mulier r[ati]o delicata q[ui] super tram i
 gredi n[on] ualebat. ipa uirilutem
 aufert. ysa. xiv. Erit egyptus q[ui]
 mulieres ipa fluu[us] in quo pha
 ro infernalis mastulos uult p[er]
 ia. Exo. i. ipa e[st] aqua egyptus i[n] sa
 guine uisa. Exo. vii. pono ho[mo]nem
 loquacem facit. ysa. e[st] fluu[us]
 ranas ebulliens. Exo. viii. De
 amo reddit ho[mo]nem i[n] pacie[n]te
 ut p[er] in epulone eu[an]g[eli]co. Luc.
 xvi. Amos. vi. Sibi ueni i
 phyalis r[ati]o optimo vngento deli
 buti non p[ro]p[er]iebant super d[omi]n[um]
 one ioseph. Undecimo meliori
 b[us] delicias puat. i. sp[irit]ualib[us].
 delicata e[st] dina. solo. r[ati]o n[on] dat ad
 m[er]itib[us] alienam. Columba a
 q[ui]m refugit aq[ui]s carnal[is] uolup
 tatis. Gn. viii. b[ea]t[us] loquens de illo
 u[er]bo n[on] ego abiero. Jo. xvii. Quis
 inq[ui]t audeat decetero carnis u
 lecebris fantastias pacit[us] exs[er]
 are. Duodecimo in penam eter
 nam p[ro]mutatur. Apoc. xviii. q[ui]
 tu glorificauit se r[ati]o in delicias fuit
 tu dare illi torm[en]tum r[ati]o luctu[m] aq[ui]
 inferiores in mare mortuu[m] del
 cedunt. Josue. iij. Voluptates n[on]
 tempales ad amaritudinē eter

nam ducunt. Multa q[ui] ualēt
 ad refrenandū amorem d[omi]n[um]
 r[ati]o in uenies in d[omi]n[u]m de auari
 cia. De paupertate r[ati]o q[ui] amore
 diuiciarū refrenat dicitur in
 tractatu de beatitudinib[us]. Jo. hic
 ea q[ui] p[ro]tinent ad refrenacionem
 h[uius] amoris p[ro]termittimus. vi.

Sed de clemēcia. **De clemēcia.**
 q[ui] scdm tulliu[m] e[st] u[er]tus p[ro]p[ri]a
 ai[n]t[er] i[st]o d[omi]n[u]m caritatis reme. benigni
 tate retinet. De hys q[ui] ualēt
 ad refrenandū odium m[er]ita in
 uenies i[n] tractatu de ira. scdm
 sen[ecam]. Clemēcia e[st] temperancia ai
 i[n] potestate uolascendi ul' leni
 tas superioris ad i[st]os inferiorē
 in penis p[ro]stituendis. q[ui] notan
 dum q[ui] clemēcia h[uius] u[er]tia sit oib[us]
 maxie tam p[ro]p[ri]is. Vñ d[omi]n[us]
 p[ro]mū p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]i sui moyses
 stituit qui erat uir mitissim[us]
 super omis homines qui mora
 bantur in a[n]i[m]a. q[ui] i[n] i[n] r[ati]o. u. i. r[ati]o.
 xx. legitur. Audiuim[us] q[ui] reges
 i[st]i dom[us] clemētes sūt. hec. xvii.
 uolui p[ro]tenti neq[ui]m abuti
 magnitudine si clemēcia r[ati]o leni
 tate gubernare subiectos. ysa.
 xvi. perit. Emitte agnū d[omi]n[um] do
 minatorem t[er]re. r[ati]o de xpo. q[ui] xv.
 Ecce rex tuus uenit tibi man
 suetus r[ati]o lex eius uocat[ur] lex cle
 mencie. In signum r[ati]o clemēcie
 u[er]gunt reges xpiani et i[n] p[ro]lati

p[er] u. vlt.
 ecclie.

Sen nullum ex omnibus magis clemencia quam regem aut principem decet. Item clemencia efficit ut inter regem et principem discrimen sit et differentia. Item notandum quod clemencie virtus in diocritatem servat in pendo vel ulascendo. Sen tam omnibus ignoscere crudelitas est quam nulli modum tenere debemus. Sed quia difficile temperantium est quod pro equo futurum est in partem humaniore respondet. In archa erat uiga aaron cum manna. hebre. u. ille u. q. p. e. q. n. u. l. c. i. o. n. e. m. s. u. m. d. u. i. g. a. a. s. u. e. r. i. e. x. t. e. n. t. a. s. i. g. n. u. m. e. r. a. t. c. l. e. m. e. n. t. i. e. h. e. b. r. v. i. i. A. d. c. l. e. m. e. n. t. i. a. m. m. a. x. i. m. e. p. e. r. t. i. n. z. t. e. m. p. e. r. a. n. c. i. a. i. n. u. l. a. o. n. e. p. a. r. u. i. n. i. u. r. i. a. t. u. m. Q. u. e. a. d. m. o. d. u. m. m. a. g. n. i. a. n. i. u. e. q. d. e. a. l. i. e. n. o. l. i. b. e. r. a. l. i. s. e. s. z. i. l. l. e. q. q. u. o. d. a. l. t. e. r. i. d. o. n. a. t. s. i. b. i. s. t. r. a. h. i. t. i. t. a. c. l. e. m. e. n. t. e. m. u. o. c. o. n. o. n. i. a. l. i. e. n. o. d. o. l. o. r. e. f. a. c. i. l. e. m. s. z. e. u. m. q. c. u. i. s. u. s. s. t. i. m. u. l. i. s. e. x. a. g. i. t. e. t. u. r. n. i. p. r. o. s. i. l. i. t. q. i. n. t. i. l. l. i. g. i. t. m. a. g. n. i. a. n. i. m. i. e. e. i. u. r. i. a. s. i. s. u. m. a. p. a. c. i. a. p. a. t. i. n. q. c. q. u. a. m. e. e. g. l. o. r. i. o. s. i. u. s. p. r. i. n. c. i. p. e. i. n. p. u. n. e. l. e. i. d. V. l. a. i. o. d. u. a. s. r. e. s. p. r. e. t. a. r. e. s. o. l. e. t. a. u. t. s. o. l. a. c. i. u. a. u. s. f. e. r. t. e. i. q. a. c. c. i. p. i. t. i. n. i. u. r. i. a. m. a. u. t. i. r. e. l. i. q. u. i. s. e. c. i. t. a. t. e. p. r. i. n. c. i. p. i. s. m. a. i. o. r. e. f. o. r. t. u. n. a. q. u. t. s. o. l. a. g. i. o. e. g. e. a. t. m. a. n. i. f. e. s. t. i. o. r. q. u. i. u. s. q. a. l. i. e. n. o. s. u. i. r. u. o. p. i. n. i. o. n. e. q. u. e. r. a. t. h. o. c. d. i.

co cum inferioribus penit qu uiolatus e. Clemencia principem seruat ne impaciencia ul aliqua ordinata affectio ulciorum papiet. Tulli in li. de officiis. Opitandum e ut qui p sunt rei publice legum similes s int que ad puniendum n iracundia sequitate dicuntur. Ad principem uo demtem pertinet illud ubum seneca in hac tanta difficultate rerum n ira me ad supplicia spulit n u uenulis in pectus no temitas ho nu q. a. t. u. m. a. c. i. a. q. s. e. p. e. t. r. a. n. q. u. i. l. l. i. s. i. m. u. s. q. p. r. o. i. b. z. p. a. c. i. a. m. e. x. t. o. r. s. i. t. C. l. e. m. e. n. t. i. e. e. c. a. u. s. a. s. p. e. n. d. i. q. u. e. r. e. A. l. t. e. r. i. u. s. e. r. a. t. e. p. r. i. m. a. m. o. r. s. u. m. a. l. i. u. s. u. l. t. i. m. a. q. u. e. n. s. n. u. l. l. a. i. n. u. e. n. i. m. i. e. c. a. m. i. n. p. e. p. a. x. y. s. t. q. i. t. a. t. a.

Notandum *te possit pncipes ad q. xii sunt q. possit clemencia.*

uale ad imitandum pncipes ad clemenciam. Omni e exemplum excelli pncipis salic; dei de quo Joel u leg q. ipe benignus et misericors e et p. stabilis super malicia. Sap. xi. P. cis omnibus qm tua sunt. Sen si deus placabilis e et delca potentum non stan fulminib; persequit. quanto e qui e hoiem hominib; p. p. o. i. n. i. m. i. t. a. a. i. o. e. x. e. r. c. e. i. m. p. i. u. m. s. e. d. i. m. e. x. e. m. p. l. u. m. c. r. e. a. t. u. r. a. z. i. n. f. e. r. i. o. z. u. t. e. x. e. m. p. l. u. m. q. p. o. n. i. t. s. e. n. e. c. a. d. e. r. e. g. e. a. p. u. i. f. r. a. c. i. d. i. s. s. i. e. i. q. u. i. t.

debet parce
Sen.

malo

Handwritten flourishes and lines at the bottom of the page.

De re pe.

ac pro capiti corporis pugna
 aslime sunt apex et aculeum
 in uulne relinquunt rex ipse si
 ne aculeo e. Noluic ipm na si
 seuum ee si ulcionem magno
 staturam pte telumqz dete
 ur iram eius in ermē reliquit
 Exemplar h omib; regib; iges
 pudeat ab exiguis animalib;
 non trahē mores Quanto mo
 deratior hominum animus ee
 debet tanto uehementius nocet
 Tertium e naturali s nobili
 tas animoz qui regendi sunt
 Sen. Remissius in pama meli
 paretur na pama e ai hua
 nū m p riu atqz arduum ni
 tes facliusqz sequit qz duatur
 Quartum e qz demcia ne huma
 ne agruit crudelitas ud uidi
 ee tra huana in naturam i qz
 bestiale Sen. Quid istud delecta
 ri sono cathenaru quo uentū ee
 multum sanguinis fūde aspū
 suo trere et fugare qz alia uita ee
 si si leones ur siqz regnarent si
 serpentib; in nos ac noxissimo a
 nimali cuiqz daret pias ipa ra
 tionis in experta na abtinet
 sius i uita qz int feras similitu
 do mox e. Aristoteles in li de na
 aiatum dicit qz no e auuū uni
 speciei ut se medant Sen. Feri
 na rabies e lingue gaude ac
 tuulub; ac abiecto hoie i siluet

tre animal transire Quia
 e humani sanguinis piao si
 tas quo passime utendu est
 Scil in eplis. Clemcia sangui
 ni alieno tanquam suo par
 cit. et sic homini non ee hoie
 pdige utendum Idem utens
 ubis que ppetunt clementia pi
 api. Condutum inqz imo stric
 tu apur me ferru e sum a par
 simonia i uulsiu sanguis.
 Utinam gladius ee respualis
 ee. et usus e pare. et subdit sen.
 Seuitatem abditam ac demē
 ciam i pactu heo. Greg. naza
 renius ad imperatorem. Xpo ti
 bi in homines uite uenia. et po
 testas mortis indulta e. et gla
 di tibi datus e non tam ut ope
 ris qz ut pminis qz unnam
 depositum quoddam in cruetu
 et in pollutum restituas pmda
 ti. Sextum e finis p quem pi
 apex sunt. Statuta ut sal; mede
 ant gni humano Jo dicebat se
 si qz no min curpia suo pncipi
 multa supplicia qz medico mul
 ta finā. Is cor. x. Potestate de
 dit nobis deus in edificatione nos
 tram. Idem sapiēs. multa remit
 tet. multos parum sani s; sa
 nabilis ingenii seruabit. Agri
 colas bonos imitabit qui n
 tm rcaas proceras qz arbores
 colunt. ill qz qz aliqz depuauit

non in
tionem

ca. Amnicula quib; intant
 applicant alias quib; artuade.
 qualdam infirmas uicio locutu
 trunt uidebit q; ingenuu raco
 ne qua tractandum sit. Idē pn
 ceptis alios excuib; suis quia u
 les boniq; sunt libens uideat. Ali
 os in nium relinqt. quosdam ee
 gaudeat. quosdam ee paciatur.
 Septimū ē oppōitum clemencie s
 crudelitas. hostes multiplicat
 Sen. in li. de clemēcia. Voluntas
 oport; an se uendi cā deficiat a
 lioquū q; admodum p̄cise arbores
 plimū ramis repullulant. et mē
 ta sacoz gnā ut densiora surgant
 resandunt. ita regia crudelitas au
 get inimicorū nūm tollendo parē
 tes eoz ubiq; qui mēfci sunt. et p
 p̄qui et amica in locum singulorū
 succedunt. Octauū ē quod crude
 litas audaciam malefaciendi dar
 Sen. Tempat timorē cohib; aīos ac
 fidius ū. et ac. et exma ad mouens
 i audaciā iacentes excitat. et omnia
 experiri suadet acrima uicis q; ul
 tima nātas extendit. Idem uideb
 sepe omnia quia sepe uindictatur
 Item sūma p̄cē sūmi iuri et rez
 natur. p̄cissimi m̄lunt uelut
 incredibile scelus et uult audaciā
 p̄tate quam dum uī noicant of
 tendē si posse. Nonū ē q; clemēcia
 p̄ncipi securitatem dat. Sen. er
 rat si quis tutū ibi dicat ee regē

J

ubi a rege nichil curum ē. Securi
 tas securitate mutua pascenda
 ē. Non ē op̄ larā moncū abscide
 multiplicib; muris turrib; q; se
 pure saluū regem clemēcia in ap
 to p̄stabit. Vnū ē in expugnabile
 munimētū amor ciuium. p̄u. xi.
 Clemēcia p̄parabit uitam et secta
 cio mortem. Decimū ē q; clemēcia
 regnū roborat. p̄u. xx. Mā et
 uitas custodiunt regem et robo
 ratur clemēcia thronus ei. Vn
 decimū ē q; bonitate p̄ncipis et
 ppli. sūmar. p̄u. xvi. Clemēciare
 gis q; ymb; serotinus. Sic ymb;
 tempore ē ad ḡminacoīm sic sero
 tinū ē ad maturacoīm. temporeus
 inchoat q; serotinū sūmar. Sic
 clemēcia regis b̄nficia p̄rat hys q;
 male se h̄nt qd ē sūmare bonita
 tis et facit ut ppl's uitam suam
 b̄n. sūmer. Mula b̄n. finunt ui
 tam suam q; male finiuisent
 n̄ clemē. cum factum fuisse. Duo
 decimū ē qd clemēcia facit ut p̄
 ceptis temporalis in futuro iudi
 cem uniuersalē clemēte iueniat.
 scdm illud. luc. vii. In qua m̄sura
 m̄si fueris remetiet uobis ad id
 p̄t. referri illud. p̄u. xi. pus poi
 tū. Clemēcia p̄parabit uitam. vii.

Sca. de modestia qm̄ de modestia.
 describit tullius in p̄ma rethō.

Modestia ē p̄q; pudor honestatis
 puram et stabilem sparac aucto

J

J

De tempore

ritatem in hac deſcriptione
 one cā rēſcāis modeſtie pudor enī
 q̄ timor turpitudinis ul' fuga
 rei in decentis. declinando in decū
 ciam in exteriorib; efficit ordinacō
 nē extiorē q̄ modeſtie eſt. r' ſic
 pat' auctoritatē ſeu grauitas pūa
 n̄ hīs Ad mixtionem ſui pūa r' ſ
 ualitatē r' ſtabilis. ſon n̄ ē motū
 tanea ſi pmanēs. r' nō q̄ ordina
 cio intior que eſt cum rō p̄ ē. r' ap
 pectus obtemperat. cauſa ē ex rei
 oris ordinacionis. Inordinacio uō
 intior q̄ ē cū appetitus nō ſub ē rō
 ni. cauſa ē exterioris inordinacio
 nis. Vñ cum ai' ē irac' aut metu
 p̄motus. aut nimis uoluptatem
 appetens. extiora mutat. cor accē
 ſum ſtimul' ure palpitat. cor timē
 Lingua p̄ditur. facies igneſcit
 Vñ um ē illd' p̄tere. dephendas ai
 nu tormentā. latentis inegro cor
 dephendas gaudia. ſumit in ha
 biam facies. Ordinao uō ul' i
 ordinao extior. ſignū ē intioris
 Eccl' xix. amictus corporis. r' riſus
 denaam r' gressus homis emun
 ciant de illo. S' in paſtor. Inuis
 ē custodia que p̄ſta ſeruat ex
 tioris m̄b'. Qui g' itatum m̄tis p
 didit. min' ſtancia mociōnis
 fluit atq; extiore mobilitate i di
 cat quod nulla intius radice ſi
 ſtat. Notandum q' mod' a quo
 modeſtia dē. ē tene decorem. q' ē

decor iſte reſpāi aſp̄tus hoīm.
 Ad agnoſcendum uō utrum
 aliqd' ſit decor ul' non. Attend' ē
 an ſit nature p̄ſentaneum. r' an
 ſit per ſon' edignum q̄ ſi agit ul'
 cum quo agit. Attend' eſt etiam
 ad p̄gruenciam t̄pis ul' loci. De
 corum ē inhoīe q' ē p̄ſentaneum
 nē excellētia hominis. r' ē in de
 cens in homie aliud q' n̄ eēt inde
 cens in bruto. Item aliud indecēs
 ē in perſona p̄lati q' n̄ eēt indecēs
 in perſona p̄uata. Aliquid r' inde
 cens ē q' de ē p̄gruenciam t̄pis
 ſ illud. Eccl' xx. Ex ore fatui re
 pbabit' p̄bola quia nō d' eam in
 tempore ſuo. r' ponit exemplum
 tullius. de duob; collegis ſeu iudi
 diab; ſ' p̄ocle. r' ſophocle coram
 quib; ſedentib; pro tribunali. Cū
 tranſiret quidam iuuenis pul
 ch' dixit ſophodes ſo no ſuo. opūm
 pulchrum. cui p̄ocles. Pretore
 decet h̄rē nō ſolū manus ſ; r'
 oculos oēntes. Si ſophodes uer
 bum p̄dān i allethaz p̄bacione
 dixit; iuſta rephentione caruiſ
 ſ; Tullius. Vicioſū ē in re ſeria
 delicatum inferre ſermonē. ſō
 ne. r' loci aliud indecens ut i ſac'
 loco ſit aliud indecent' q' alibi
 decent' fiet. Itē notand' quod
 modeſtia in decenciam cauēt in
 uilo in riſu in motu corporis in
 m̄broz ſitu in hitu. l' cultu in oc

font

cupacione ul' actu. Deinde ten-
 cia in uibo ul' risu et motu tang-
 sen' mli de iiii uicibus dicens.
 A uibus turpib; abstineto qz licet
 cia eoz in p uidentiam nutrit.
 Simones uales magis q' facetos
 et affables ama. rous potius q' ob-
 secundantes. miscebis in dū seri-
 is iocos s; temperatos et sū detri-
 mento dignacionis uicundie
 Nam reprehensibilis risus ē si n̄
 modic' si puulic' effusus. si mu-
 uebric' fractus. Odibilem ho-
 minē facit risus aut superbus
 et clarus aut malignus et furti-
 uus aut alienis malis euocat.
 Sig' temp' iocos exigit hos cum
 dignitate sapie gere non erit
 scurrilis s; grata urbanitas. Ur-
 banitas tua sine dente sic. iocū
 i sū uilitate. risus sū cachinno.
 uox sine clamore. incessus sū tu-
 multu. quies tibi non desia erit
 Idem in eodem. Non sis alioz cu-
 riosus scrutator n̄ acbus rephe-
 sor. s; sū exprobracione corrector
 ita ut a monitōm hylaritate p-
 uenias et errori facile ueniā da-
 to. nec ex toulas q' qm n̄ deicias.
 requirenti facile responde. pten-
 denti facile cede. n̄ inuurgā erec-
 ciones qz distēdas. Idem in eodem
 Rari sermonis sis ipē s; loquen-
 tium paciens. seuer' ac serius s;
 hylares nō spnas. Circa motū

corpis cauenda ē et nimia tardi-
 tas et nimia celitas. Sen' si p-
 nens es et animi tui et corporis
 motus observa ne in decorū sint
 Deinde tenia motu corporis ul' si
 tu mibroz tangitur in ysa. ii. p
 eo inquit qd' eleuate sunt finies
 on. et ambulauit extento collo et
 nunt; oculo; ibant et plaudebāt.
 pedib; suis. pōito gradu incede-
 bant. de caluabit dūs uicem fili-
 arum syon. Eze. xxiiii. labibus et
 humis impigebatis et pu. vi. de
 hoie apostota. Annuit ocul' terit
 pede. digito loqr' et in eodem. Ser-
 sunt q' odit dūs et septimū detesta-
 t' anima eius. oculos sublimes job
 xv. Tucurrit ad iūsus dñi erecto col-
 lo. In hūtu ul' cultu. ste mod' hūo ē
 ut uiter agnis et i humana negli-
 gencia et hēat mūdicia non tū ex-
 quisita. Id' ornat' et sordes pari m-
 fugienda qz aliam delicias alterū
 glam redolet. Sen' non splendeat
 toga n̄ sordēat. i thi. ii. Volo muli-
 eres orare in hūtu ornato cū uerū
 dia et sobrietate ornantes se. Actū
 d' uō in occupacione ē ad naturā
 ad qd' f. aliquis anā sic dispositus
 Qui n̄ debilis ē corpe et ingenio
 sus et uiuacis memorie nō mili-
 tia s; studiū luttarū sectari debi-
 fatū ē enī nē repugnare et illd'
 seq' quod hō nō possit asseq'. Actū
 d' ē et ad etatē. Etas n̄ adoleiten

J

J

De temperantia

ae labore animi ul' corporis est
excitanda et auctoritatem semini subicienda. Debent enim adolecentes senes ueri et filio eorum regi et exemplo in forma. Sibi uero labores corporis uidentur esse minuenda. uero huius excitanda et filio debent alios uiuere et exempla imitatione digna eis ministrare. prout personae pari iure cum ciuib' uiuere. Plati uero estimare se gerere personam ciuitatis tenere decus. seruare leges.

Dico de paratib' temperantiae. **De temperantia** pro ut temperantia uisus est regens animam et delectationes sensuum. Notandum est quod ille paratib' temperantiae qui regunt animam et delectationes qui sunt secundum gustum et tactum satis sunt note et notare qui sunt solitas et continentia. Ille autem partes que pertinent ad delectationes qui sunt secundum uisum et auditum et olfactum non sunt ita note nisi habent specialia nomina. quod potest esse utilitas in diuina uirtutum quia duo sensus scilicet gustus et tactus pertinent ad eum et tres alie pertinent ad hunc esse mediante gustu assumit quod prout uirtutem corpori unicitur et sic seruatur esse in diuina uirtute. uero gustus est ad seruandum esse in diuina mediante uero tactu prout gratiam animi auditur quod erat in uno corpore

in aliud corpus et sic fit multiplicatio in diuina uirtute et saluatur esse in diuina uirtute in diuina uirtute quod non potest saluari in unico cum sit in diuina uirtute corruptibile. Item tactus et gustus sunt principales sensus alii uero tres sunt ordinati ad illos. uisus enim et auditus et olfactus uicini sunt a longe agnoscitur quod gustu de se agnoscitur. unde dicitur in libro de natura animalium quod auis capax est uisus acutus quam indiget ut cibum suum uideat a remotis. uisus et auditus et olfactus agnoscitur a longe delectationem uisus uel delectabile secundum tactum quod de se tactu delectatur. prout uidit mulier quod bonum esset lignum ad uestendum quod de illo gustaret. et prout uidit dauid mulierem lauantem se ex aduerso quod adulterium cum ea committeret. uero de libro de natura animalium. sensus tactus in homine subtilis est pro quod alii sensus et post ipsum gustus ceteri sensus in homine sunt eboriores quod in aliis animalibus. Item dicitur in eodem libro quod sensus uisus in omnibus animalibus est super auditum et sub his olfactus tactus et gustus operantur secundum proximitatem obiecti alii secundum distantiam. unde delectationes qui sunt secundum tactum et gustum maiores sunt quod que sunt secundum alios tres sensus et proximitas ad operantes et delectationes illorum duorum sensuum magis est periculosa. Iohannes uirtutes qui sunt et

Gen. iij.

J J J J J J

illa uicia magis sunt necessarie
et magis note et hinc specialia no
mina. Ita uirtutes uero pertinentes
ad delectationes quinque sensuum
primo per sequemur de sobrietate
Secundo de temperantia. Tercio tangemur
de illa temperantia que est de delecta
tiones aliorum trium sensuum. 19.

Circa sobrietatem. *De sobrietate.*
Cum primo distinguemus diuersas
accepciones huius nominis so
brietatis. Secundo ponemus ea que per
tinent ad eius definitionem. Ter
cio tangemur de officiis ipsius.

Circa primum. *Nomen sobrietatis disti*
notandum quod nomen so
guitur:
brietatis quadrupliciter sumitur
in sacra scriptura. Quandoque
enim sumitur large pro tempe
rantia que est una uirtutum cardinalium
uirtutum ut sapientia. Sobrie
tatem inquit et presentiam docet
et. Tit. u. Sobere iuste et pie ui
uamus et. Secundo sumitur pro tem
perantia que est in uenies hortare ut
sobrii sint. glo. In omnibus. Ter
cio sumitur pro temperantia que est circa
cibum et potum ut ad cyru. u. ad
olestentulas ut uiros suos amet
filios suos diligant. prudentes
castas. sobrias. glo. in cibo et po
tu. Quarto sumitur sobrietatis pro
temperantia circa potum tantum et
sic ebrietas est ei opposita. sic sumitur
ecc. xxi. equa uita hominibus uinum.

in sobrietate si bibas illud modera
te eris sobrius. Tercio in sobrietate
hic sumitur. scilicet pro temperantia circa
cibum et potum uel circa delectationes que
sunt secundum gustum. *De manduca*

Ad manducationem uel h. sobrietatis.

Auctoris notandum quod sobrietate
suadet nobis natura scriptura et uni
uersa creatura. Natura modicitate
oris humani suadet modicitatem
sumptione cibi et potus. homo in
operatione sui corporis parui oris
ut aristoteles in li. de naturis ani
malium. Oris uero unius oris suadet
nobis natura raritatem in sumen
do cibum et potum unicum non habemus
os cum duos oculos et duas aures
habemus. Buitatem uero delectationis que non
habetur nisi in tantum cibi dissuadet
nobis sumptuositatem ciborum de
lectabilium. b. in sermone huius tam
modice paratis. scilicet gutturis tam ex
gua delectatio quanta paratur
solicitudine que tam de in moder
tiam parit. hinc et morbi uari
guantur. Item et dissuadet nobis
corruptio cibi et potus que fit postquam
cibi in stomachum descenderunt
Job. et uoluate omnes qui bibitis ui
num in dulcedine. prout non ab ore
uero. Non sic est in aliis sensibus
non enim corrumpitur res pulchra
que uidetur cum semel uisa fuerit. nec
res odorifera cum semel odorem
ei aliquis percepit. tales appetunt.

J

J

J

J

J

De tēpe.

anime non sunt deliciarum. ecc
 xxv. Inicium vite hoīs aq̄ r̄ pa
 nis eandem escam assignavit dō
 hoī r̄ brutis. Sū. i. Ecce inquit de
 duobis omnē h̄bam a fferēte sem̄
 super tiam r̄ uniuersa ligna q̄ h̄nt
 in semetip̄is semēte sui quis ut sūt
 uobis melam r̄ cunctis animā
 tibi te. Sen̄. Confidā tecum q̄ tū
 nā p̄scat r̄ quantū cupiditas ex
 igat. Scriptura uō sacra duplicat
 suadet sobrietatem. s̄. ad monitiōni
 b; multas r̄ scōz exemplis. De ad
 monitiōnib; uō paucas ponē suffi
 ciat. i. thes. v. Vigilem̄ inquit
 r̄ sobri sumus r̄ in eodem. Nos qui
 diei sum̄ sobri sum̄. ij. Ad thym̄
 iij. Munus tuum imple sob
 us esto. i. pet. iiii. Estote itaq; p̄
 dentes sobri r̄ c. eiusdem. v. So
 bri estote r̄ uigilate. De exem
 plis i. pauca ponē sufficiat. Dan̄
 r̄ dicunt p̄u bone in colis. Tentur
 nobis legumia ad uescendum r̄
 aqua ad bibendum. p̄empto cibo
 regio. Dan̄. v. cum ebd̄ay dieb;
 panem desiderabilem non me
 di r̄ caro r̄ uinum nō m̄derūt in
 os meū. oij. iij. r̄ oij. i. d̄z de iohāne
 baptista q̄ esca eius erat locuste r̄
 mel siluestre. r̄ luc̄. i. Vinum r̄ sy
 ceram nō bibet. b. sup̄ cant. Ab
 stinebo acarnib; simul r̄ carnis
 nutant̄ uicia. panē ip̄m cū mē
 sura ecē studebo ne onāto uētre

stare ad orandū tēdeat. r̄ de bo
 nicholao leḡ quod cum lacte Al
 ret. iiii. r̄ vi. fr̄ semel tm̄ in die
 lac sugebat. Om̄is i. creatura
 sobrietatem suadet qz in om̄i cre
 atura ē modus ul̄ m̄sura. scdm̄
 r̄ sap. x. Om̄ia in m̄sura r̄ nuō
 r̄ ponde. p̄sulti. Item ad p̄m̄da
 com̄ sobrietatis uale p̄t si osten
 dat quor̄ r̄ quanti sūt eius effec
 tus. r̄ qm̄ piculosus ē eius defec
 t̄ homi. Notandum ḡ quod sob
 etas ual; ad sanitatem scdm̄ i.
 ecc. xxvi. Sanitas ē anime r̄ cor
 pi sobrius potus. Sen̄ in eplis.
 Simplex erit ex causa simplici
 ualitudō multos morbos multa
 fercula faciunt. Criso. s̄. eplam
 ad heb. nichil sic salutem. nichil
 sic sensuum operatur. acūm
 nichil sic egritudine fugat.
 Item modata refectio. Item sobri
 etas ualet ad uite diuinitatem
 Eccl. xxvii. Qui abstineus ē ad
 iciet uitam. Item ual; ad iocun
 ditatem corpale r̄ spūale. Eccl.
 xxxi. Frustratio anime r̄ corporis
 uinū. S. in mox. Si cr̄ne
 h̄ c q̄ licz abstinim̄ mox in spū q̄
 delcāt in uenim̄. hō sobrius de
 lectabilic uiuit r̄ dormiendo et
 uigilando. Eccl. xxxi. Sōp̄i tan
 tate i. hō. parto. dormiet usq; ma
 ne r̄ anima ip̄i cum ip̄o delecta
 bit. hō sobrius differt m̄edere

modate
potari.

no

donec esuriat tunc et panis et aqua delectabilis ut sapit ei Aug in libro de uerbis dñi vii fastidiosus faciat nesci quomodo sapit quod fames accendit. Seneca in eplis solus panis bonus fiet et cum tenuim et similitudineum fames reddet. Iohannes non est autem edendum quod illa imponat. Crisostomus ergo non autem edam quod aut bonum panem habere potest aut malum fastidire desit. Bernardus in eplis presentent sobrietate. Iustitia satis est ad omne adiutum sal cum pane. Sapientia desideria omnia adiuntur. Darius in fuga cum aquam turbidam et cadauibus inquinatam bibisset negauit nunquam se bibisse iocundum. Bernardus ad fratres de monte dei. Panis fursureus et simplex aqua olea uel legumina simplicia neque res delectabiles sunt. Si in amore christi et desiderio eterne diuisionis uentus bene moderato gratantur ex his satis facere posse delectabile est quod multi pauperum ex his uel aliorum hominum satis faciunt delectabiliter ne facillimum quippe et delectabile esset ad iuncto Amoris dei condimento secundum nam uiuere si in sania uita nos permittet qua sanata statim naturalibus natura arridet. Crisostomus. Confiamus in quod mensam diuitias et mediocres et disticiamus utrosque uiuas qui magis quiescunt sunt qui puram uiamque mensent

capimus uoluptatem. Illi neque cenas prandis uigunt quibus uentris distensione rumpuntur atque oppressione ciborum suorum premuntur et quorum corpore uino mundare uelut naufragis quibusdam fluctibus obruta anima necatur uel non oculus non lingua nec pes propriis desinit officium. Si omnia membra corporis uini uinculis quasi cathenis restringantur ubi nec sopor eis ad quietem datur non ad salutem tatem cedit. Item crisostomus. Huius qui in deliciis et luxuriis uitam ducunt resoluta quidem corpora et omnia cera molliora efficiunt atque in firmitatibus repleta quibus ad tumulum malorum podagre tremor et in maturatione senectus accedunt et eis uita semper in medicis et medicamentis sensus autem tardus et obtusus et gressus et quod iam sepulchrum. Iste quod si iocunda dicat et grata quicquam nouit quod sit iocunditas. Et uoluptas ita imprudenter diffinitur. Voluptas est cum quis suis desideriis fruatur. Uel uo desideris frui non potest dum uel egrotudo non sunt uel sacietas ipsa desiderium facit ea quod onerosa efficit ingrata. Si dubio et uoluptas in eis parit et iocunditas perit. Item. Si uera egros qui fastidio purgentur quomodo quod uis suaves et lauci cibi apponant horrore eis magis sunt quam uoluptati sic est per humiditatem cupiditas

videtur
lacet
suo

J J J J J

de tepe

fuit exincta parit uoluptas
 uoluptas punit qz nō tam a
 bor grā qm desidiū gignit satis
 fāo uoluptatem. Vñ anima sac
 ata calcabit fauū. **Ps. xxvii.**
De petra melle saturauit eos.
 id quidem p̄ multam itinis fati
 gatorū r̄ laborem sicut aquas f
 gnois ex saxo fluentibz fruebā
 tur. eas q̄ cum multo desidio hau
 ribant. hoc ip̄o q̄ quod dulcissime
 r̄ desiderabilē potandi cupiditas
 explebatur. aquas illas mel ap
 pellauit. id dubitari nō p̄t quod
 simplicior uictus r̄ mensa medi
 ocrit plimū iocūditatis hēant
 r̄ uoluptatis. r̄ estio diuicium m̄
 se execrabiles r̄ horride r̄ morboz
 p̄aminatione plene in quibz mo
 lesta sunt hec que delēabilia uide
 tur. Item sobetas grām hoīm
 parat sicut eius oppōitum ero
 sum reddit. **Eccl. xxvi.** Vtē quasi
 frugi hys que tibi apponūt
 ut nō cum manducas multū odi
 o hēaris. Item deum glificat i cor
 r̄ sive comedis sū bibis si ali
 quid aliud facias omnia ad lau
 dem dei facit glō. Siquod man
 ducas r̄ bibis sumis ad refectionē
 corpis r̄ p̄ratōm q̄ m̄broz grās t̄
 buens ei qui tibi ebuit mortali
 r̄ fragili ista suplem̄toz solacia
 abus tuus r̄ potus. laudat de
 um Sobetas r̄ in diuicijs nr̄is

deum pascat p̄uidendo ibi puri
 tatem in qua ip̄e delctatur. **Canō**
ii. Qui pascatur int̄ lilia. Item
 sobetas mundiciam prouidet ubi
 maxime in mundicia displicet
 s̄ in ore r̄ ad mensam. Int̄ m̄bra
 in ore maxime displicet in mū
 dicia. In m̄sa r̄ multū plaget mū
 dicia. **Pal. xiii.** p̄ponunt panes
 in m̄sa mundissima. **Q̄ leui. xxiii.**
Jubent. xii. panes p̄positionis sta
 tui supra m̄sam purissimam. So
 brietas ornantium m̄se ē. **S̄. ad**
fr̄es de monte dei. Si manducas.
 m̄sam tuam per se sans sobam
 sobetas tua per omer. Item sobe
 tas offensam dei cauet ubi max
 ime cauenda ē. s̄ cum bonis liti
 mur. magna iniquitas ē cū deo
 hostilit̄ agē cum imensa ei s̄ im̄
 Cauent latrones ne noceant a
 liquot diebz hys cum quibz co
 medunt. Item sobetas seruat rō
 nis libertatem quam eius oppōi
 tum in pedit. **Eccl. xxvi.** Ne op̄
 maris in diuicio uino. **Jō. i.** in e
 plis. Qui inebri acur̄ mōm̄
 ē r̄ sepultus. **Aug.** Non ē aliud
 ebetas quam manifestissim̄ de
 mon. huiusmodi n̄ uir cum se
 bibē putat uinum. bibit uino.
 Sobetas pessimam seruitutem
 extuncit. s̄ seruitutem cor̄s q̄ ad
 seruendū da. t̄ ē sp̄u r̄ nobili
 tatem anime seruat. **ecc̄s. x. be**

24

ta

De sobrietate.

illud i cor x. Sive comedias si
ue bibitis & c. Simodum nate
debitum in modacione uoraci
tatis excedis & uinolencia te in
gurgites quantas cumq; lau
des lingua sonet uita blasphem
at. Item deficiatur uenter phy
si. Quoz deus uenter & Ad por
tam eius exatius uicior ingredi
tur Job xxx quasi rupto muro
& aperta ianua irruerunt sup
me sn sobrietate mensa homis
e in laqueum. eccles x. Sicut
piscis capiunt hamo & aues
prehendunt laqueo ita capiunt
homines tempore malo. Tempus
malum & piculosum e tempus p
di. homini non halent uirtutem
sobrietatis Sap xiiii. Creature
dei modium fce sunt & in cep
tatione homini & in misapula
pedib; in sapientium. **De officijs**

Socij de officijs sobrietatis
qui duo officia ei. Vnum e caue
excessum in cibo aliud est
caue excessum in potu. Sen. ecc
aia crud tatem. bibe ac ebri
etatem. luc. xvi. Attendite ne g
uentur corda ura in crapula et
ebrietate. Crapula qnz sumit
pro excessu in cibo solum ut in
uibo pccdo qnzq; communie pro ex
cessu in cibo ul potu. ut ecc. xxx
viii. pp. crapulam multi obi

erunt. q aut abstinens e adiciet
uitam & in ps. Tanqm potens
crapulatus auino. Similit no
m ebrietatis qnzq; sumit p excel
su in potu solum. ut ro. xiii. non i
omnesacionib; & ebrietatib;. Glo
Bria gne masculino dicimus
ca licem aptum potamini a quo
d ebetas que e nimia potatio
uini. Qnz uo nom ebrietatis
sumit comunio pro excessu in
cibo ul potu. Et notand quod so
betas non ponit mod sive me
suram solum. et quantatatem
cibi uel potus s; ponit modu q
ad omis circunstantias. Quie
nu sobus e sumit cibum l po
tum q deb; qnz & quomodo de
bet. Vn possum distinguere v of
ficia sobrietatis. pimum e ca
ue ne statutum prandendi t
minu pueniam. qui tpe pue
nit n existat donec salsa para
ta sit. s. fames in lipidum come
dit. eccles x. Beata terra cui rex
nobis e. scdm e caue ne abos
lauciores queramus. Sen. vic
tus sic t ex facili re nec ad uolup
tatem s; ad cibum accede. pala
tium tuum fames exaret n la
pores. Desidia tua puo redime
quia h tm curare debes ut desi
nant. Tcaum e studiositatem
ppandi cibi caue. studiose abos
pparare e hostis nri gladiuacu

cibit.

J J

J

ere. Cibus u. delicatus gladius
 ē quo bellum mittit. S. spm. i.
 pe. u. Obsecro uos tanq. adue
 nas ⁊ peregrinos abstinē uos a
 carnalib; desidijs. Quartū ē ni
 miūm appetitum cibi uel potus
 refrenare. Aug. si p. ut sine ali
 quo uicio cupiditatis ul' uoraci
 tatis p. ciosissimo cibo sapiens u
 tatur. Insipiens aut. fecidissime
 gula flāma inuisissimū abum
 ardestat. ⁊ sacius quis; more do
 mini maluit pistib; uesci q. le
 ticula more esau. non p. ea ⁊ n
 ueniores uob sunt pleriq; best
 e quia uuliorib; escas alime. Qu
 tum ē m. suram refectionis nō
 excedē. Eze. iiii. Cibus tuus q.
 uesceris erit in pondē de hac m.
 require intractatu de uicio gu
 le. Solet aut. queri utrū quel
 b; ebetas seu quilib; excessus in
 cibo ul' potu uirtutem sobrietatis
 destruat. Q. si uim eēt omīs ex
 cessus in cibo l' potu mortale p. cū
 eēt. Virtutem n. non destruit nisi
 mortale p. cū. Ad h. d. quod dup
 ē modus sui m. sura. Ad sobrietate
 p. tinens. Vnus attenditur i
 mensuracōne nē. Vn. mensura
 te sumit abum. ⁊ potum q. sum
 q. necessarium ē ⁊ sufficit nē. i
 moderate uō qui sumit plus q.
 n. cūm ē ⁊ iste excessus p. esse
 uenialis ⁊ mortalis. Vn. non

omnis talis excessus destruit u
 tute[m] sobrietatis. Alius mod. attē
 ditur in p. paracōne boni tēp. alis
 ad etnū. Vn. scdm h. modū. quis i
 sumendo cibum. ⁊ potum q. n. tem
 pale bonum nō p. fert ul' equat
 etno bono. In modate uō se h. su
 mendo cibum ⁊ potum cū temp
 rale bonum p. fert ul' equat etno bono.
Talis excessus mortale p. cū ⁊ de
 struit uirtutem sobrietatis. *Attēditur cura*
Ocō de sobrietate q. ē *delicacōe*
 temperancia. cē delcōnes scdm *tractū*
 gustum. D. ē de temperanc. illa que
 attendit cē delcōnes scdm tactum.
 Multiplex uō delectacō. ⁊ tactum.
 Quedam est insuauitate uesti
 um q. dam insuauitate lectoꝝ
 quedam insuauitate unguētoꝝ
 q. dam i suauitate balneoꝝ. q. dam
 uō incarnali. ⁊ tactu q. duplex ē
 quedam p. tinens ad membra ge
 n. acioni deputata. quedam p. t
 tinens ad cetā membra. Temper
 rancia uō cē delectaciones p. dic
 tas uocari p. t. continencia. Maxie
 uō usitato sermone. Continencia
 uocatur temperancia illa q. cau
 illicitas delcōnes. ⁊ tactū quo ad
 m. bra. gen. acioni deseruiunt q. sic
 describitur. Continencia ē abstinē
 cia que ab omī coitu illicito ⁊ et
 h. uicis multū n. c. ta. rogat. n. m. b.
 illa in quib; maxime seuit con
 cupiscentia. mouēt. n. homie in

Suar.

lono.

Attēditur cura

delicacōe

tractū

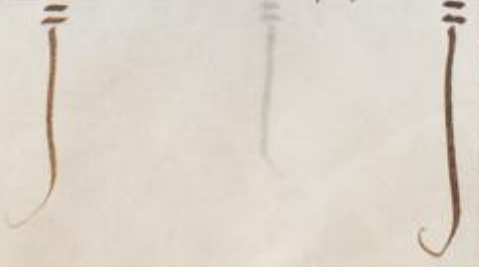
De re pe.

uero uel dormiente. qd dicitur in libro de
 na alium quod aut dicitur homini
 by quadrupedibus con- una desi
 derantibus subito spmazzare. qui
 bydam ad tactum alijs ad solum
 asprum. horum mibroz estrenaco
 multum piculosa e ut ostensum
 e in tractatu de uicio luxurie. Cum
 gnacio sit ingisus in ee ipa e ue
 lut quedam porta diligent' custo
 dienda. cui' deus uult dñs ee. id
 in membro gnacoñi deputato spa
 lit uoluit signum suum pone. s
 circumcisiõne. Circumcisiõ spalis
 figura uidet' fuisse continencie Con
 tinencia in scriptura sacra mltum
 suadetur. exo. xii. Genes uros acci
 gens. iiii. & iiii. Accinge lumbos
 tuos Job. xxxviii. Accinge sicut
 uir lumbos tuos. lu. xii. Sicut lu
 bui panch. Eph. vi. itate succic
 h lumbos uros. Continencia zona
 aurea e sponse regis celestis ad deco
 rem data. Daniel. x. Ecce uir un
 lmeis uestitus renes eius accinc
 ti auro obrizo. Apo. i. Vidit johā
 nes similem. filio hominis panch
 ti ad mamillas zona aurea. Eius
 dem. xv. Exierunt septem angli
 panchi cē pectora zonis aureis.
 Zona aurea cē mamillas ul' cca
 ptoia e continencia cordis aurū
 obrizum cē renes e stancia car
 nis. aurū in igne seruatur. pñ
 cia in igne luxurie non ledit. ad

comendacoñm continencie faci
 unt ea. que ualent ad detestaci
 onem luxurie. De quibus requi
 re in tractatu de luxuria. qd no
 tandum quot tres sunt partes
 continencie. Jur continentes. u. qui
 acouti illicito abstinēt qdā sunt
 qd ita abstinēt. coitu illicito quod
 uicunt' licito. quorum continencia
 a dñi iugalis. quidam uo nō solū
 abstinent ab illicito s; a licito q
 stangit in duplici statu. ul' in eis
 qui hnt integritatem carnis qz
 continencia d'
 uiginalis ul' meis q hnt carnem
 corruptam. quoz continencia dicit
 tur uidualis qdum ad personas
 illas qui sunt in matrimonio. q
 u ad personas illas q nō sunt in
 matrimonio nō hnt spale nomen
 quo uocetur. **xi. ca. De uiginitate.**

Istex has uo tres spes continēci
 e pmo dicitur de uiginali. que
 cetis potē & tempore & dignitate
 De qua hoc ordine dicitur. pmo
 ostendetur quot modis nom uir
 ginittas sumit. Scdō descriptio
 uiginitatis ponetur & exponetur
 Tertio commendacioni eius in siste
 tur. Quarto de hys que spant
 uiginibus sūt rimenda. Qinto de r
 pli aureola. **Homū uiginitatis distinguit.**

Circa pmiū nō q nom uigini
 tatis qdrupte sumit qm p
 corrupcoe fidei scda. cor. xi. despo

De rege.

nuptura uirgo. h'c u. iam ista
quod illa cupit p'sertim si nodu
ul' sponsa cui q'm sic. Illa un' istu
der place' cui data e' hec multas
m'ra cui danda e' hoc uno pud
oam cogitōis defendit a turba
quod non adultu' s' maritum q'
rit i' turba. *de m'ndatōe uirginitat'.*

Seq' de m'ndacione uirginita
tis notand' q' quod uirginitas
p'iosus thesaur' e' absconditus i'
agro corpis. of. xiiij. p'iositas h'
thesauri tanta e' ut ip'e non solu'
sit p'caum gle' etne q' omib' elcis e'
commu'is s' q' gle' specialis. detetur
cu' ei nō solum aurea s' aureola
cro. xvi. p'ceptum ut fiet m'ra. q'
super m'ram corona. q' super coro
nam coronula. qua figurata est
aureola. Thesauru' istum q' t'ueit
abscondit. quia dei' p'iositate' t'cl
ligit. sc'lo renūcians monastium
eligit u' in abscondito faciei dei in
uit. b' n'cē habemus abscondere
si aliquid h'emus boni q'm thesau
rum regni celoz q' in uenit hō ab
scondit. p' quod in claustrō q' sil
uis abscondim' nec hoc in fruc
tuose. Credo n' hic nullum eē si
quartam p'atrem q' facit in sc'lo
actitaret. qui nō adoraretur ut
sals. reputaretur ut angl's. nūc
nūc comdie tanq' negligens in
repat. Thesaur' iste regno celoz
similis e'. Vita n' uirginiū celestiu

te multum assimilat. of. xvij. Si
mule e' regniū. u' uirginitas
tas ponit in statu celesti q' cum
ad in corrupcōm cr'nis. of. xvi. i'
resurrexione neq' nubent neq'
nubent. s' erunt sicut angeli dei.
b' loq'ns de castitate cui' dignior
sp'z e' uirginitas. hec sola in hoc
mortalitatis corpe ymaginem
celestis gle' representat. h' iustar'
ocouferi balsami quo condita
candaua in corrupta seruantur
sens' q' artus. p'cauz. q' cōstingit.
Uirgines destinate sunt per pelles
iacinctinas que in tabernaclo
supiores sunt. Exo. xvi. v' dicit
glosa bede. iacinctus celestis est
coloris q' subor'. Per pelles q' ia
cinctinas exp'mitur uirtus illo
rum qui mortificans illeceb's
carnis celestem in tris uitam
gunt q' int' hoies p'iu' anglica
puritatem imitant. q' n'z nu
bent n'z nubentur. q' subor'. Mi
to q' pelles iacinctine sup'mū lo
cum tenet q' color celestis celo p'x
imus e'. Cipamus. ymaginē e'
q' de celo e' portat uirginitas. Am
b' s' r' i. cor. vii. Bonum e' hōi
sic eē. Supergredit' uirginitas
p' dicionem humane ne' per q'
homines anglis assimulantur.
Oia u' tamē uictoria uirginiū q'
angloz. Angli n' s' i' carne uiuunt
hoies u' uirgines i' cr'ne triumphāt

J

13. Incarne p̄t̄ ānem uiuē nō ter
 rena uita ē sed celestis. S̄ i eplis
 Angelus h̄t̄ uirginitatem s̄ car
 nem n̄. sane felicioꝝ qui fortiori
 hac parte. Optimus & oprabi
 lis ualde ornatus ille qui i an
 glis possit eē in iudicis. Ben
 nūit angl̄s adorari a iohāne uir
 gine. apo. ult. Vide inquit ne fe
 ds. Meruus n̄ tuus ego sum.
 Uirgines & similes regno celoz
 sunt d̄ina in h̄itacōne. Deus n̄
 h̄itacō in eis. In eis regnū celoz
 absconditū & mira res. Cum t̄
 ra in celo recludi debeat. In uirgi
 bz̄ celum t̄re includitur. ysa. l.
 Induam celos tenebz̄ & ponam
 saccū opim̄tum eoz. Luc. xii.
 Regnū dei int̄ uos ē. Uita uir
 ginum uita regia ē. cum ip̄e
 ip̄se sint regis celestis & iō regi
 ne. Ip̄e & regnant in regno sui
 corporis. Uirgines figuram te
 nent eccl̄e triumphantis iōn̄.
 p̄secratur n̄ uirgo. licet ep̄c̄ p̄sec̄t̄
 qui uirgo nō ē. S̄ctas n̄ uirginis
 s̄ctitatē significat eccl̄e triumphā
 tis cum sanctitas ep̄i sanctitatē
 significat eccl̄e militantis. Uir
 ginibz̄ p̄sent̄ illud n̄ cor. iiii. h̄c ..
 mus thesaurum int̄ i uas sic
 ilibz̄. Uirginitas thesaur̄ ē ni
 ueus. Job. xxxviii. si uq̄ in gl̄is
 es thesauros niuis. Thesaur̄ ē
 ip̄ p̄ciositatē. ecc. xvi. nō ē pon

dacio p̄tinentis anime. siueus
 ip̄ puritatem. Uirgines ip̄ puri
 tate lilio p̄pan̄t. Cant. ii. Sicut
 liliū int̄ sp̄nas. Item qui p̄sar̄
 int̄ lilia. q̄ nō d̄um quod uirgi
 nitas ē flos qui si debito modo ser
 uetur non decidit quem uentus
 humane prosperitatis non decit
 si hyemps aduersitatis ledit. h̄c
 iohānes ex̄ fe. c. Annis seruauit.
 hic ē flos qui omnem fructū ter
 rum excedit cum & fructu. iui
 gali p̄ponatur. hac octōne bar
 theus occisus ē quia uoluit
 consentire ut effigētia q̄ uirgin
 itatem uouat ciudam regi uibe
 ret. flos uirginitatis deus pro
 fructu accedit. Sap. ii. felix stil
 & in conquinata que nesciunt
 chor̄ indelicto h̄t̄ fructum i resp̄
 cione animaz̄ sc̄az̄. s̄t̄ h̄c flo
 re sp̄c̄ sc̄is requiescat. ysa. xi. flos
 de radice eius ascendet & roset̄
 super eum sp̄c̄ d̄ni. Uirgo nō ē ar
 bor stilis & maledcā s̄ terreno fruc
 tu p̄ponit celestem & carnali spi
 ritualē. ysa. lvi. non dicat eu
 nichus ego lignū aridum. Job
 promittit d̄ns nom̄ eunichis
 melius a filiis & filiabz̄. nō ē an
 gelus arbor stilis ut maledcā &
 si fructum carnalem nō h̄at. s̄
 sup̄cie tram replent uirginitas
 paradysum & notand̄ q̄ liliū h̄t̄
 vi folia candida. & aliq̄ ḡna q̄

digna

xvi.

De repam.

aurea velut vi folia in uirgine
 sunt. sex q̄ ualent ad seruacōm
 incorruptōnis p̄mū ē sobetas q̄
 solum lacerat excessus in cibo uel
 potu q̄ quedam spina. via n̄ ē ad
 luxuriam. Loch inebatus petra
 uit incestum. Gn̄ xix. p̄u. xx. lux
 uriosa res ē uinum. Sedm̄ est la
 bor q̄ spina lacerans sunt quies
 ignaue ul' oasitras q̄ ē uia ad lē
 uriam. Eze. xvi. h̄ fuit iniquitas
 sosome sororis tue superbia. sa
 curitas panis ⁊ habundancia
 ⁊ ocum. Tercium ē h̄tus asper
 ⁊ huilis. V̄ in eplis s̄oneraē te
 nam. ordinis aspitras terreat me
 mento q̄ aspior. cardo p̄mū fa
 cit leniorem. Quersacō cōsciencia
 am. Velut spina lacerans ē h̄ b̄
 h̄tus uel moll' quo uia ē ad luxi
 am. Iul. xv. filij isrl' fornicati s̄
 cum filiabz moabitaz q̄ se ornaue
 rant. i. thy. ij. s̄on in uotis crimbz
 aut Auro uel margaritis ul' uel
 te p̄oasa. h̄ q̄ detet mulieres pro
 mitētes pietatem. Quartū ē cul
 todia sensiuū p̄capue illoz qui nob
 remota ostendūt ut ē uisus ul' au
 ditus. Vel spina lacerans ē curi
 ositas uidendi uana. Aut audiendi
 noua. q̄ ē uia ad luxuriam. ut pa
 r̄ndina filia iacob que eḡsa ut
 uiderz mulieres regionis illi' cor
 rupta ē asichem filio emor. Gn̄ x.
 xxij. Q̄ntū ē modestia sermonis

uelu spina lacerans ē loq̄citas
 uel turpitudine sermonis. Sen̄ au
 bis turpibz abstineto quia licenti
 eoz impudenciam nutrit. P̄u. vi.
 Ecce mulir' occurrit illi ornati
 metricio ip̄parata ad capiendas
 aiās. garrula. i. cor. xv. solute se
 dua corrupūt. n̄ bonos mores
 ⁊ fabulaciones pessime ul' collo
 quia mala. Jo. sic s̄mo uiginis
 prudens modestus ⁊ rar'. nec tā
 eloq̄nā p̄ciosus q̄ pudore. Ser
 tum ē fuga occasionū p̄candi. Ve
 lu spina lacerans ē nimia domes
 ticas. Vgo debet eē aliquisculum
 siluestris. Siluestria aialia solēt
 h̄re pulcraorem pellē q̄ domesti
 ca. Opportunitas p̄candi uia est
 ad luxuriam ut p̄z in thamar' cor
 rupta ab amō fr̄e suo quia sola
 cum solo fuit in thalamo. u. R.
 xij. Gn̄ xiiii. ne stes moī loco ē
 ca. b̄. solent uigines que uē uir
 gies sūt semp pauide ⁊ nūquā
 eē secure. ⁊ ut caueant timenda
 ⁊ tuta per timescē. Quasi ḡna
 aurea sunt tres modi diligēdi
 om̄. q̄s distinguit b̄ dicens. Dis
 ce amare dulcit. amare p̄dent. a
 mare fortit. ne opp̄si ab amore
 om̄ auram. Ut grana aurea p̄
 sunt intelligi mor' om̄i amoris
 ex diuisis cais procedentes. Amā
 d' n̄ ē deus quia creator quia rec̄ator q̄ re
 mun̄ator. It̄ uiginitas ē p̄ncipiū

Dulcit. ne illa.
 p̄dent. ne d̄cepti.
 fortit. ne.

.xviij?

De tēp^a

se n^o

dem pacunt ubi curiosa ciboru
 diuicias ubi diuinas suppellectilis
 discolor uarietas oculos pariter
 pascat uentrem celestis abieci
 nam desit mentem sui. xxvi. die
 moyses mulieres que nouerunt ui
 ros in coitu iugulari puellas at
 omnes feminas uirgines / mica
 agens cum uirginibus q^u cum corru
 ptis uirginitas agnū sequit^{ur} quoe
 q^u ierit. Apo. xiiii. ipa i cancat can
 ticum nouū q^u alijs cantandum
 non concedi. Ad istam solent uir
 gines dulcius cantare q^u corrup
 te. Apo. xiiii. i cantabant q^u can
 ticum nouū an sedem dei. et sub
 d^o q^u nemo poterat dicē canticum
 nisi ille. e. xl. et. h^u sūt q^u ai
 mulieribus non sunt coindnati
 uirgines n^o sunt. Bre. in par. si
 gularit^{er} canticum agno cantare
 tam eo in perpetuū p^{ro}cedis fidelibus
 q^u carnis corruptione gaude. U
 gines n^o sunt supior pars eccē
 Cipanus. uirginitas ē portio illu
 rior gregis xpi. Aug^u sunc nob
 ad uirgines sermo ē quax q^u gla
 limior maior cura. Apo. xviii. hi
 empa sunt ex omnibus p^{ro}uicia deo
 i agno. Jo^h s uirgines p^{ro}uicia sūt d^o
 s iudic^o q^u que in matrimonio se
 erunt p^{ro} p^{ro}uicias. Idem ecc^l non
 dampnat s^{ed} uirginitati subicit. Jo^h
 vgo maioris p^{ro}ci apud d^om. d^o id
 orem p^{ro}uit q^u si fecit n^o delinquit

Idem plus amat uirgines xpc q^u
 sponte t^{er}ruit q^u sibi fuit in parū
 Item Jo^h de illo u^{er}bo apli. i. cor. vii.
 de uirginibus p^{ro}ceptum d^om n^o h^{ab}eo q^u
 re inquit p^{ro}ceptum d^om non h^{ab}et de
 uirgine. et respondit q^u maioris u
 tatis ē quod n^o cogit^{ur} et offertur.
 uirginitas difficile seruatur. et i^o
 maioris m^{er}iti ē. Item libido honest
 as mentes libent^{er} persequitur
 et it^{em} libido uirginibus maiorem
 parit famē dulci^{us} n^o estimat q^u
 nescit. uirginitas expeditū et libim
 reddit ad seruendum deo. i. cor.
 vii. Q^u n^o uxore ē sollicit^{us} ē q^u d^om
 sūt et c. et sibi o^{culi} inupta et u
 go cogitat q^u d^om sūt ut sit scā co
 re et spū. Jo^h si nichil aliud eet et
 nullamices uirginem amplior seq
 retur. sufficit ei h^u sola p^{ro}placio pos
 se cogitare q^u d^om sūt. Osee. x. d^om
 sūt ē cor eoz m^{er}iti inibunt. uirgines
 h^{ab}et deus tanq^u p^{ro}os seruientes. u^{er}
 ad uirginitatē p^{ro}inz. d. Cant. ii.
 Dilcis n^ois m^{er} ego illi uirginitas
 i ueste imaculata. deo n^ostrat. a
 po. xviii. S^{ed} macula sunt an tro
 num dei. et conpetit. id. ecc^l. xviii.
 In h^uitacione scā coram ip^{so} minis
 trau. Lururia uestem cois ma
 culat. Canonica iude odientes
 eā q^u carnalis ē maclata tunica.
 ysa. ix. Vestimētū mixtū sangui
 ne erit in obustionē et tibi ignis
 vgo castrū debilissimū tenz toto p^{ro}

Finis

suare

ragio
mimo

Handwritten flourishes and initials at the bottom of the page, including a large 'J' and other decorative marks.

De tpani.

regence dimissum. Multo arden
 ti debes dilige illum qui flagi
 ciosis a se conuictis quecumq; dimi
 sit in ea te cade non permittit. quid
 hes quod n accepisti. aut qua p
 uitate mi diligis. aq plus acce
 pisti. cogita omnia pcca sic hnda ra
 qm dimittant. a quib; deus custo
 dit ne comitant. solum modicum di
 lige ai aquo t modicum dimissu
 e. si pot multum dilige aquo t
 multum tbutu e. Cont repidita
 rem hanc ualet uiginib; si freq
 t heant uinu sacre scripture q
 e uinu gminans uirgines.

.i. affectiones uiginales. Ad
 dem ual; meditacio dnice passio
 nis. tre. Torcular calcavit dñs
 filie uigini uida. Istud torcular
 fuit pressura crucis. In hoc torcu
 lai fuit pñla uua illa. de q. gn. xl
 w. Lauabit in uino stolam sua
 in sanguine uue pallium suu. i
 mach. vi. Ostendunt elephan
 ti sanguinem uue. et mori ad
 aciuendos eos impluim. hoc uinu
 dei amore inebriat. ps. Calix mñs
 inebrians quam pclarus e. Qu
 tum e macula pccati q in uigine est
 macula in glia. Macula turpior e
 in ueste alba. Uiginitas e uestis
 alba. vñ bysso comparatur. Pul
 ult. Byssus et purpura indume
 tum ei. Ideo macula pccati ualde
 incedes e i uigie. Jo. pclara e uigi

nitas et pudicie uici si n alijs
 macular lapsib; in firmet. Qui
 uiginatatem hnt carnis cum cor
 ruptone mentis similes sunt se
 pulchris que extius apparet ho
 minib; speciosa. intuo plena sut
 onib; mortuoz. of. xxiii. Jo. Illa
 uiginitas hostia xpi e. cuius nec
 mentem cogitacio nec carnem
 libito commaculat. Ad cauendam
 maculam pccati uicium eor sponse
 xpi frequent in spice se in specu
 lo. Speculum e scriptura sacra.
 Greg. Specula sunt dei pcepta in
 quib; se anime sancte semper as
 picunt. et si q in eis sunt fedita
 tis macule dephendunt. Cant. vi.
 Oculi eius sicut colube super ri
 uulos aquar que lacte sunt lore
 et resident super fluenta plenissi
 ma. Coluba lacte loca e sponsa
 xpi cum puritate uiginati q sup
 fluenta sacre scripture sedet. ut
 umbram accipitis in finalis ibi ui
 deat. Jo. in eplis. Tanto maiou stu
 dio placendi opus e quanto maior
 e ille cui placendum e. Inpossi
 le e quequam deo placere qui q ei
 placeat ignorat. fieri pot ut et oble
 quendi uoto offendat qui quom
 obsequi debeat an no didicit ali
 ud speculum e uita sponsi. S. sup
 cantica. Vtrumq; est m dne ihu et
 specim paciendi et pmiu pacien
 ti. Cu speclo. et necia e abluco q p

Mich. pdz vgi
 nita cozpiz.
 v opar corrup
 to mentis. id.

J

J

J

b. t. ephr

confessionem fit Vñ cum laua
 torio erant specula. Cro. xxxviii.
 Audi cui places ama uñ places a
 ma confessionem ob quam ama
 ris ama confessionem si affectas de
 corem confessioni uiguitur decor ps
 Confessio et pulchritudo in spai e lo
 ta facie humiditate confessionis g
 ta edo confessione laudis Cant. u. Oñe
 de in faciem tuam. Ibidem sonet uox
 tua in auribus meis. Vox n. tua dul
 cis et facies tua decora. Qñtū ē di
 uisio cordis. Aug. loqñs de uiguitib;
 Toto uob f. igitur i corde qui p uob
 fixus ē in corde totū teneat in aio
 utō qñd uoluit occupari cōnu
 bio. De duplici corde. Eccl. u. Dupli
 ci corde ē uigo qñ place uult dō et
 mūdo. Greg. Nemo pōt in uina ead
 q re omñipōtia deo atq; ei hostib;
 gratus exite. Nam dō amicu se de
 negat q ei placet inimico. B. in
 eplis. Uolens placē hoib; dō si pla
 ces si nō places nō placas. Signū
 quod uigo hñt cor diuisum et uelit m
 do placē ē extior ornatus ps Omis
 gla ei filie regis ab in. Amb. de uir
 ginitate. Deiecta decoris cura plus
 placet et hoc ipm q uos nō ornatis or
 nat. 7. Jo. i eplis. Satis pulchram
 crede deo faciem si homib; apparere
 pulch non studeas. B. in eplis. Filie
 babilonis quarum uē gla iō su
 sione ē induunt ppura et bysso et
 sub inde stia pānosa iacet sul

gent monilib; et sordent mouib;
 Cont tu foris pannosa int specio
 sa resplendes si diuis aspiab; n hu
 manis. Idem. decor qui cum ueste i
 diuit et cum ueste deponit uestis p
 culdubio ē nō uestit. Tu g noli emu
 lari in uanitatib; et mundialib;
 pulchritudinem alienam u perdi
 diuit suam. Indignum ē iudica
 formam a pellib; murum et opi
 bz uinum mutuari. tua t suffi
 ciat. Ille uer. pus q rei decor ē q
 nulla iniacente matia per se ē.
 dem. uides nēpe auro argēto lapi
 dib; pāosis et omi deniq; cultu re
 gio ornatas. uides post se longas
 trahentes fimbrias et densas pulue
 ris nubes exatantes i aera. hoc te
 nō moueat. ille illa ul in morte
 deponunt. te tua sanctitas nō reli
 quit. nō sūt sua q portat et cū in te
 rint nō sūnt omia. mūd' cū sūt
 illis exeuntib; retinebit. Sexto u
 mūd' ē ue de sit perseverancia. Aug.
 tli. de uiginitate. Seqm in agni
 tenendo perseverant q uoluitis
 Ardent facere ē potestis. cū face
 nichil potestis ut redeat. Uigitas
 amisa non recuperat. sicut lapis
 confacta nō reintegratur. Amos.
 u. Virgo isrl proiecta ē in tram su
 am nō ē q suscitaret eam. Cum aliq
 amisit uirginitatem si totū mū
 dum daret. pea. et tot cēt aurum
 nō recuperaret eam. B. in eplis. Su

ne uigita
a vobis
pear.

J

J

J

de tripli.

deo perseverantie q̄ sola coronat.

Item scias dyabolū soli semper
perseverantie insidiari q̄ solam virtu
tū novit coronari.

De aureola q̄ est

additō ad glām.

Sc̄i de aureola

q̄ ē additio ad glām electis

munir̄ debitam. q̄ notand̄ q̄ in

his modis p̄t fieri additio ad glām

vno modo per augmentum carita

tis sc̄dm quē m̄surat̄ p̄miū. vnde

caritate augmentata maior glā

debetur. Sc̄dm in resurrectione p̄

glām corporis vñ super illud. ex

o. xxv. q̄ super altam illam coronā

aureolam dicit glō. corona aurea

labio mense apponit̄ cū in scriptu

ra dicim̄ egredientes de corpore aīas

in celis eterna regere p̄mia huic

aureola supponit̄ cū in scriptura di

ct̄ quod dei sublimior glā in recepta

one corpore servetur. Tercio popa

sup̄erogacionis siue per implecio

nem filior̄. vñ dicit quedā glōsa

sup̄ p̄dctm̄ ubū. exo. Corona addit̄

am per euāgelium̄ hys qui mā

data custodiunt̄ vita eterna p̄mittit̄

of. xv. Si uis ad uitam ingredi ser

ua mandata. huic corone aureola

supponit̄ cū dicit̄. Si uis perfectus eē

uade uende omnia q̄ habes. da

paupibz. De triplici additōne

gloze que p̄nt̄ aureola d̄. p̄ma

ē que debetur hys q̄ excellenter of

ficiūm p̄dicacionis excent̄. vñ su

per p̄dctm̄ ubū. exo. dicit̄ inter

lū. In hac figurat̄ remunera

cio eoz qui in d̄. coribz excellunt̄

Excellentia uō ista sc̄dm quosdā

in hoc attendi q̄ cum p̄dicacione

fit illud opus super erogacionis

que ē ab renūciatio p̄oz que sup̄

erogacio fuit in p̄mis ecclē p̄dica

toribz. q̄ notand̄ q̄ quq̄ de causis

multum p̄petit̄ officio p̄dicacionis

ab renūciatio p̄oz. p̄ma ē ne hi

q̄ temptum temporalū p̄dicat̄

hoc face uideant̄ ut ea soli hēant̄

Sc̄dā ē qui q̄ h̄nt̄ officium p̄dica

cionis oculi sunt̄ ecclē. Oculos ex

pedit longe eē acta modicū. n. r.

re oculo in iectū multū uisum. Si

amor t̄renoz multum impedit spi

rituale uisum. ecclē. xv. Rema. r.

dona excecant̄ oculos. u

dicū. tertia q̄ ē sc̄dm dei ordina

cionē off. i. i. o p̄dicacionis debita

ē m̄stratio natioz a subditis ut

probat paulus i. cor. ix. Quis i

q̄ militat̄ suis stipendiis unqm̄

r. paulo p̄t. Sinos uob spūalia se

minauim̄ magnū ē si carnalia

ūra metam. q̄ itē dñs ordina

uit hys q̄ ew̄geliū anūciant̄ de e

w̄geliū uiuē. Itē gal. vi. Colat̄

is qui cathezzatur̄ ubi ei q̄ se ca

thezzat̄ in omibz bonis. of. x. flo

rite posside aurū. r. c. r. subd̄. dig

n̄ ē operarius cibo suo. Id̄. Conside

randum q̄ unū op̄i n̄ro duplex in

impedit

aurea.

]

]

]

]

ces debet. Vna inuia alia in par
 a. Vna q nos in labore sustentet
 Alia que nos in resurrectione re
 muneret. Beda. h mces inchoatur
 in celo perficitur. Item q factu
 peram phibuit sumptus expdi
 catione concedit. Deut. xxii. Non
 alligabis os bouis triturantis lu
 xv. sicut tultis inuia. in signu q
 pdicator non debet ferre seci uci
 a. si alius debet ei miltare. Alius ft
 puluinar dyacono lecturo ewgli
 um. Cant. ij. leua eius sub capite
 meo. Quarta excentes pdicatom
 spaliu reputant oparij i uinea
 di. Vn prouiso eoz spaliu p m;
 ad dnm uinee. De his oparijs he
 tur. o. xv. Misit oparios in uine
 am suam. Non reputat deus ope
 rarios illos qui tan pp co. laborat
 sicut no reputat dñs uinee uin
 demiatorem qui no colligit nisi
 q comedit. Criso. Opa nra sut
 opa iusticie n ut agros colam n
 ut diuicias acquiram. Idem sic
 nemo aducit opariu ut h soli
 faciat q manducet. sic nos n io
 uocati sum ut hec sola opem q
 ad nrm pertinent usum. si ad
 glam di. sicut mcenari totam
 diem impendi ce op. modicam ho
 ra ce ab um. sic nos omie temp
 debem impende ce glam dei. modi
 cam pte ce ttenos us. Beda. tan
 ta pdicatori debet ee fiducia i deo

ij. ix. messis qoe
 mlti o. a. p. jr.

ut pntis uite sumpt no ferat.
 Quira e ut libius opi pdicatio
 nis possunt intendere maxime
 utili. Qui n hnt diicias ul in
 toto ul in parte sunt diuicia
 rum. ppi nec seruientes possunt
 ee dei. Vn o. vi. Non potestis deo s
 uire i mamone. Mamonu syra
 lingua diuicie. Criso. diuicie as
 uirtute dei nos expellit in suam
 captiuitatem. Vn diuites dnr
 iuri diuiciaz. In ps. Sen. Nri eem
 si nra no ceat. **Secda additio gle.**

Seda additio gle que aureoladi
 cit e illa que debetur uiginta
 ti de qua glo super. cro. xv. Ad
 ronam p m; canticu nouu q ugi
 nes tantum coram agno canit
 r qui sequit quocunq ierit i super
 illud ap. viii. Cantabant
 q canticu nouu an sedem. dicit
 in chn. i. de integritate anime
 corpis exultabunt. **q. iij. additio gle.**

Tertia additio ad glam q aureo
 ladi e illa que debetur mrtiri
 o pma uidet p m; ad uirtutem
 ad uirtutem p dencie scdm illa spe
 ciem p dencie excellentissim op p
 tuens ad uirtutem uoluntas uid
 ee euuangelizare. hoc opus est
 ualde difficile. Vn sup id. i. cor. ix.
 No misit me deus baptizare sed
 ewgelizare. d. glo. Aug. pte bap
 tizare i mi docti possunt. pte
 Aut ewgelizare multo rarioris

q dr doc
 ita q
 ee dign
 oz sp
 dicit.

De tēpe.

7 difficilioris ē opis ad hoc ut Ali
 quis p̄fctē ewgēlizet oportet
 q̄ totus aspū s̄cō occupetur ut s̄
 sciencia sit in intellectu caritas ī
 affcū dulcedo in sermone. luxu
 ni exempli in opere. Opus istud ā
 gelicum ē. Luc. ii. E uangelizo
 uobis gaudiū magnū dixit an
 gels. Immo q̄dām dīuū ē op̄. Ad
 lud. ii. de uenit in mundū. ysa
 i. Ewgelizare mansuetis mi
 sit me. q̄ v. Cam' in ciuitate r̄ u
 cos primos ut ibi p̄dicem ad hoc
 enim uel vñ cum op̄ istud excel
 lentissimum 7 q̄ super hominē
 sit. nō ē mirum si excentes opus
 istud sup̄ cetos hoies remunerēt
 maxime si excellent' r̄ exceant. 7
 sincer' 7 libe' totalit' illi officio dedi
 ti. Sinceritas in hoc attendit'
 ut exceatur' s̄i cupiditate tē
 poralis lucri. libtas in hoc q̄ s̄i
 timore tēporalis dampni excentes
 hoc officium. huc p̄honorandis
 7 similiter in futuro p̄honorabūt
 i. th. v. p̄bri qui bñ p̄sūt dupli
 ci honore digni hēnt' maxime
 qui laborant multo 7 doctrina
 7 super idēph. i. Ut scias ques
 supereminens magnitudo uir
 tuis eius inos. dicit glō' quod
 dam in cremitum glē hēbunt s̄i
 mi doctores ultra id quod omīs
 s̄iūt hēbunt. Dan. xii. Qui doc
 ti sunt fulgebūt quasi s̄pēdor

firmamēti 7 qui ad iusticiā eru
 diunt multos q̄i stelle erūt in
 p̄petuas eternitates. Sicut dicitas
 stellar' excedit claritatē firma
 menti. sic dicitas doctoz dicitatem
 cetoz. Ip̄i hēbunt coronam nō so
 lum p̄ se s̄ 7 pro aliis q̄ per eos
 saluati sunt. Vñ super illud phy.
 iiii. frēs mei km̄i 7 deside
 rantissimi gaudiū meū 7 co
 rona mea. dicit glō' Amb. p̄ quos
 in p̄senti letificoz 7 in futuro co
 ronabor. Discipulis n̄ in agone
 uictoribz dignus erit corona ma
 gr'. Aureo s̄da uidetur panē ad
 uūm scupiscibilem 7 ad uirtutem
 temperancie sc̄dm illam partem
 eius q̄ d̄ sc̄ntia uirginalis. Vgi
 nitas triumphat de scupiscencia
 illa que seuior ē. In m̄bris n̄ ge
 n̄acioni deputans maxim' seu
 scupiscencia. Ip̄a refrenat maio
 rem delicatōm carnalē q̄ sit illa
 que ē sc̄dm tactum 7 excellenti
 m̄ integritate. s̄ cr̄nis ul' incorrup
 cione seruata. Ip̄a 7 filioz amo
 re dei p̄tempnit. Vñ nō ē mirū
 si glā eius in futuro cumuletur.
 Tercia aureola uidē panē ad uū
 irasabilem 7 ad uirtutem fortitu
 dinis. marturio n̄ superat q̄ ē max
 im' tribilū. Vñ n̄ est mirum
 si martires p̄ccis remunerant'
 7 ut uno r̄bo dicatur in carne
 p̄r carnem uiuē euuangeliza

glam.

moaf

opu

re mortem nō time. sup homi-
nem eē uidentur. Vñ mitō ho-
rum fiet renūciatio sup cete-
ros. Aureola uidē pertine ad
uitam iusticie. Qui hoc tri-
plex mitum hnt speciaur imi-
tatores xpī sunt. in p̄senti uita
et speciales imitatores eius e-
runt in glā. xp̄s fuit uigo p̄di-
cator. martyr. et iohannes bap-
tista. a quo incepit ewangeli-
zatio regni. Sili decebat u' si
tegrum eē et sincerum per uir-
ginitatem in quo repositum e-
rat ballamū celestis sapie dis-
pensandum p̄ p̄dicatōm q̄ can-
torū mūdi. de sociari de-
cuer candorem sapie. et ut null' loc'
remanet dubitationi uitate dōctri-
nēe fuit p̄firmari morte. nul-
lus. n. sani capitis auderet mē-
daciū morte p̄a p̄mare. **xij.**

H De castitate q̄munitet.
Cō de continencia uiginali.
dicendum ē duabz de aliis
partibz. continencie. et p̄mo de il-
la. que ē abstinencia. ab oī coitu
p̄ experientiam op̄is. Hec n. p̄m̄-
cia dignior ē et eē uidentur cōtin-
cia uigali. cum ei debeat fē-
tus sexagesim' of. viii. Similito-
uidē eē uiginali continēcie cū
Ab oī abstinēat coitu. sicut et ip̄a
hec uō sp̄s continēcie cū hec
nom̄. p̄m̄ quo noiet. q̄nq̄ uoca-

l' carnat

tur castitas quod nom̄ ḡnialis
solet accipi. et pro continencia q̄
cumq̄. Quāq̄ uō nominatur
tinencia uidualis que ē sp̄s ip-
sius. Ab omni n. coitu abstinē-
cia. in carne corrupta. q̄dam ē u-
dualis ut illoz q̄ in m̄rimonio
sunt. et ut s̄nt m̄stri ecc̄. Ad p̄m̄-
daciū hui' castitatis facit illd
B. in eplis. Quid castitate deo-
us que mūdum de i mūdo concep-
tum semine. de hoste domesticū.
anglīm deniq̄ de homine facit.
Diffinit quidem. int se hō pud-
icus et angelus s̄ felicitate i iu-
re. S. illius castitas felicioz. hu-
tamen forioz eē cognoscitur. Mul-
ta et de hūis que p̄tita sunt ad con-
mendaciū. continencie i ḡne ul' uir-
ginitatis referri possunt. Ad p̄m̄-
daciū castitatis. Castitas uō uidi-
alis p̄mendatur exemplo turru-
ris que uni mari associatur. in
tota uita sua ut legit' in libro de
nā alium. hanc et cōmēdat. ap̄l.
i. cor. vii. dicens. Dico autē nō nup-
tis et uidiuis. Bonū ē illis si sic p̄-
maneant sicut et ego. et si se non
continent nubant. Meli' ē n. nu-
bē qm̄ uiri. Iudith. xv. Confortatiū
ē cor tuum. eo qd̄ castitatem ama-
uis et post uirum tuū alim̄ nestie-
ris. ideo eris b̄ndictā mētuū. Ad casti-
tatem uidualē in carare p̄ p̄s-
nam relictā unitas q̄ fuit carna-

De hōm
d. r.

J J J

De q̄pan.

his & mentalis int' eam & cōpa
 rem suū dum uiuent. fuit u-
 duo ī carne una. gū u. 70j. r̄
 & subdit. Itaq̄ iam n̄ sūt duo sed
 una caro. Ergo persona relicta
 q̄l semimortua ē. vñ sans rōna
 bile ē ut nō multū ad heat huc
 seculo s; magis cogitet de alio in
 quo ē iam q̄l dimidia & in breui
 tota futura. vñ Aug. iiii. li. 2. fest.
 loq̄s de q̄dam amico suo defuncto
 Hū dicit quidam de amico suo di-
 midū aīe sue nam ego sensi ani-
 mam meam & aīam illi unam
 fuisse in duob; corpib; & iō hōu-
 ri merat uita quia nolebam di-
 midus uiue. H. super cant. loq̄s
 de fr̄e gerardo defuncto. Cum eē
 m' cor unū & aīa una hanc meam
 p̄t' & p̄t' aīam p̄misiuit gladi. et
 sc̄dēs mediam partē locauit ī ce-
 lo partē ī ceno deseruit. ego ego
 illa p̄cio misa in luto iacens trū-
 cata parte suū & p̄te p̄tiori. Ad ui-
 dualē ī castitatē in citare p̄ app̄-
 sio filioz q̄ facē solent sedū mari-
 ti filis q̄ sūt de p̄ou marito. & t̄
 bulacō exper ta. q̄ hūc q̄ sūt in iu-
 gio ī coz vū. Hec ad utilitatē uest-
 ram dico n̄ laqueū uob̄ inuicem
 s; ad id q̄ honestū ē q̄ facultatem
 p̄beat sū in p̄dimito dñm obsecrā-
 di & norand' qd' castitas uidu-
 alis p̄aliter & mendabil' ē ī iuue-
 ne q̄ modicū fuit cū uiro & postea

to tempore uite sue & t̄ner. De h̄
 cōmēdat' anna. luc. ii. h̄ processit
 rat in dieb; suis & iuxerat cū ui-
 ro suo ānis vñ aūgmitate sua
 & h̄ uidua usq; ad annos. lxxviii
 Jo. p̄ f̄cē uicinis indicū ē renūcia-
 re subito ex parte uoluptati frige
 notas carnis illecebras & calētes
 ad h̄catis flāmas. fidei ardore exti-
 gue. & nōndum q̄ mulier q̄ castita-
 tem uult seruare debet oco nes
 p̄candi declinare. vñ leg' de turtu-
 re in li. de nā aīalū. q̄ estate se mu-
 tat ad loca frigida. In hyeme uō
 nō apparet. s; manz in uico. Jo.
 Flax castitati credo sū suis appen-
 dicit. Tria uident' eē appendia
 a castitati uiduali. p̄mū ē nō eua-
 gari s; uel in p̄a tomo manē ul
 in templo orare. De quo & mēda-
 t' anna. luc. ij. Que nō diste debet
 de templo ieiunij & obsecratio-
 b; seruens die ac nocte. Euaga-
 cio in uiduis rephendit. i. thy. v.
 Simul ociose discunt cūire do-
 mos. Non solū aūr ociose s; r̄u-
 bose & curiose loq̄ntes q̄ nō opor-
 tet. Scdm̄ ē aboz aspiras. i. thy.
 v. uidua indelicis uiuens mor-
 tua ē. & re. glo. uiuens in q̄ uita
 & mūi mortua ē in anima. Ter-
 tia ē uestiū hūilitas vñ gñ. y.
 xxviii. Legit' de thamar q̄ dep-
 sita ueste uiduitatis assūpsit
 Alū h̄itū qn̄ uoluit op̄i c̄nali

† Iste h̄c c̄nus habebit hūmōi. Gō. p̄ reb;
 necis p̄uidndis sibi & filij. Ad idē iūtare
 potest īpedimētū dō s̄uedi. j. coz. vij.

J J

De tēpm.

ipī intendunt spūli gnacōni
 que mūda & scāe iō nō decet eos
 intendē carnali q̄ in munda est
 nec expedit eos h̄re filios c̄nāle
 ne dum sollicitudo & amor eoz diu
 dit ad eos minuatur ad filios spi
 rituales Johs ev̄ uigo magnam
 sollicitudinem & dilcōm hēbat ad
 filios spūales quia uō hēbat c̄
 nales Jo. iiii. Maiorem hoz grām
 nō hēo qm̄ ut audiam filios meos
 uicāte ambulare. Quāta ē qui
 a ipī p̄rectant scā idē oportet
 eos scōs eē maxime q̄ ad carnis
 mundiciam. i. q̄. xxi. nō hēo pa
 nes laycos ad manū s; tm̄ panē
 scā. Si mundi sunt pui maxime
 amulib; manducēt. Leu. xvi. In
 census dñi & panes dei sui offerēt
 & iō sancti erunt. Item in eod. hō
 qui hūit maculam nō offerat pa
 nes deo suo. nec acced; ad m̄stū
 eius. Macula ualde turpis luxū
 aē. hanc maculam dedit salō.
 in glā sua. ecc̄. xlvii. homo qui
 accessit de stirpe ur̄a ad ea q̄ sanc
 tificata sunt in quo ē immūdia
 pibit coram dño. leu. xvii. j. q̄.
 xvii. Sāficauit elea zar ut custo
 dret archam dñi. j. pal. xv. sanc
 tificati sūt sacerdotes & leuite ut
 portarent archam dñi. ysa. lii.
 mundani qui fr̄s uasa dñi. Sc̄;
 quia oportet m̄dare alios iō oportet
 eos eē mūdos. ecc̄. xxviii. Ab in

mundo quid mundabit u. pal.
 xvii. dñm ē leuitis. Sanctificami
 et mundate domū dñi. sc̄m̄. ru.
 Mundati sunt sacerdotes & leuite
 & mundauit pplm̄. i. ojach. iiii.
 Elegit iudas sacerdotes sū macu
 la. uoluntatē hēntes in lege dei &
 mundauit scā. Septimū ē qui
 a ipī hūit sponsam nobilissimam
 sc̄ib; sapiam. iō facilius sponsa t̄
 & cubina. carnali carē possūt sa.
 p. viii. hanc amauit & requisit
 illam. auuēture mea & q̄siuē
 am sponsam m̄ assumē & amator
 fc̄is sum forme illi p̄. Prudēciā
 uoca amīcam tuam ut custodiat
 te a mulie. *ext̄nea. Hōies q̄ in m̄*
si in balsamo sapie i munes sūt
acorrupcōne. ecc̄. xxiiii. Quasi
balsamū n̄ m̄xtā odor n̄is. p̄s elo
quia dñi eloquia casta. ab affc̄u.
jac. iiii. q̄ de sur s; mē sapia. p̄mū
quidem pudica. ē. i. pudicum faci
ens. Jo. Ama sacras litteras. et
carius uicia nō amab. Octaua
ē q̄ ipī sunt ministri altissimi
iō decet ut ipī sint ipī ipī. decet n̄
tm̄ dñm h̄re p̄os seruientes quod
nō eēt si mlr potestatem in cor
eoz h̄ret. i. cor. vii. V̄ suū corpis n̄
h̄t potestatē sed mulier. xiiii.

De continentia coniugali. & p̄ de errore
Sed de continentia coniugali c̄ q̄ q̄ dāpnat
 p̄mo destruitur error ille qui
 matrimonū dāpnat. Sc̄o m̄rimo

De tēpe!

Inquāda^r et odio habenda eo mo
 do q̄ p̄r et mat. s̄ si uult t̄he aliq̄
 ad ydolāram ul' hēsim. ul' aliud
 p̄ccm̄ nō p̄sentatur ei tam si bñ
 se hēat amanda ē sicut p̄r et m̄r
 i cor. vii. Siquis frat̄ h̄t uxore
 in fidelem et h̄t consentit h̄itare c̄
 eo nō dimittat illam. licet aut̄
 deus error iam i sua radice destit
 tus sit ū si fuit destructus error
 manicheor qui ponit duo p̄n
 cipia p̄ma. unū bonū et aliud
 malum a quo dicit eē ea q̄ sunt
 corruptibilia. a quo errore h̄cer
 tor ortum h̄uit. t̄m manifeste
 falsitas ei^r i iudici p̄t testimoni
 is scripture que sequit̄. oī. xix.
 phariseis interrogantib; xpm̄
 an licet hōi dimittere uxorem
 suam. quacumq; ex causa. i p̄p̄
 miso testimonio. gñ. inculit q̄
 s̄ dē. iunxit hō nō seper. osten
 dens manifeste matrimoniu eē a
 deo et nō eē ab homine sepandū.
 pater ḡ q̄ m̄rimoniū e bonū.
 Item luc. i. d̄ de zacharia. et uxo
 re eius elisabeth quod ambo erāt
 iusti. Apud deum incedentes in
 omib; mandatis et iustificatio
 nib; dñi s̄i q̄rela. et q̄ angl's ga
 briel nūciauit helizabech uxoz
 tua. pariet t̄ filiū et paulo p̄t.
 et spū scō replebitur ad huc eru
 tero matris sue non ḡ m̄rimoi
 um malum. t̄ q̄ s̄i hoīes sunt. rex

quo fructus bonus processit et
 io u. Mater ihu interfuit nupti
 is et ihc et discipuli eius uocant̄
 ad nuptias et fecit ibi iesus uici
 um signoz suoz. non honorant̄;
 dñs tot modis nuptias si ma
 le eēt. It̄. Ro. vii. Mulier uiuē
 te uiro uocabitur adultra si fuit
 cum alio uiro. Si aut̄ mortu
 fuit eius uir. libata ē a lege ui
 ri ita ut non sit adultra si fiat
 cū alio uiro. It̄ i cor. vii. Uxoz
 uir debitum reddat similiter uxor
 uiro. et in eod. Nolite fraudari
 ad inuicem n̄ forte ad temp̄ ut
 uacatis ordni. et it̄m reuicamini
 in idipm̄. q̄ it̄m. Hys qui mar
 monio iuncti sunt p̄cipio n̄ ego
 s̄ dō uxorem a uiro non discete
 et paulo p̄t et uir uxorem n̄ dimi
 tat. Item in eodem. Alligat̄ es
 uxori noli querere solom; solu
 tus es ab uxore noli quere ux
 orem. Si aut̄ accepis uxore nō
 peccasti et si nupserit uirgo n̄
 p̄cau. It̄ in eodem. Qui m̄rim
 iungit uirginē suam bñ facit
 et qui n̄ iungit meli' facit. Multi
 er alligata ē legi quanto tēpe
 uir eius uiuit. et si dormierit
 uir eius libata ē a lege cui uult
 nubat t̄m in dñō. Ergo s̄ dē nup
 cie sūt licite. It̄ eph. v. Viri dili
 gite uxores uestras. et. In eodem.
 Vnq; q; uxorem suā sic se ipm̄ di

J

J

J

ligat et i. thi. u. Mulier seduc
 ta in puaricacione fuit Sal
 uabit aut per gnacōm filioꝝ. Itē
 iij. sp̄e manifeste dicit q̄ i no
 uissimis temporib; discedet q̄da
 a s̄ib attendentes sp̄ib; erroris et
 doctrinis demonioꝝ in ypocrisi
 loquācū m̄daciū et cauidacā
 h̄nciū sc̄iam suam prohiben
 cum nubē et. et euidē v. Vo
 lo iuniores nubē. filios p̄crea
 re. m̄res familias eē. Item he
 b. ult. Honorabile iugium
 in om̄ib; supple sit. et chorus in
 maculatus. Fornicatores n̄ et
 adulcōs iudicabit deus. et dāp
 nabit. b. om̄i imūdicie habe
 nas laxat qui nuptias dāpnat.
 Idē kara ē in terris p̄ticia ne
 q̄ pro tanto questu exman
 uit se filius dei formam serui
 accipiens. In hac appbācōne ma
 rimonij. ueniūt nobiscum tā
 iudei quam gentiles. Genales
 enī in uenācōne hūnt iugi
 um et filios qui n̄ erat nati de
 iugio. illegitimos iudicabant.
 In hoc ueniūt nobiscum sa
 pientissimi ut salomon. p̄i.
 xv. Dom̄ et diuicie dantur a
 parentib; ad nō uō p̄e uoꝝ p̄
 dens. Sen̄ et uorem hūnt ut a
 p̄te hētur i et epl̄is q̄ notand
 quod illi qui sunt h̄ erroris di
 cunt mulierem dāpnai si preg

nans decedat in partu. et ma
 nifeste patet eē falsū in eliza
 beth. Luc. i. que p̄gnans erat et
 saluauit eam beata uigo et tū
 repleta ē sp̄u sancto et infans
 exultauit in utero et que si decel
 sū in partu saluata eēt. par
 tus n̄ penam h̄t non culpam.

xv. de commendatōe m̄rimony.

Seq̄ de commendatōe m̄rimo
 ny. Et notandum qd̄ in sc̄
 quib; p̄t m̄rimoniū m̄meda
 ri fidelib; qui utrumq; testam̄
 tū recipiunt. Primū ē auctori
 tas instituentis et cū alios ordi
 nes instituerit aliquis sc̄is ut
 Auḡ. ut b̄ndictus. Ordine m̄
 rimonij instituit ip̄e deus quere
 rare non p̄t. Vñ si culpabilis ē
 qui ordine b̄i b̄ndicti t̄ngredir̄
 stat quod ualde culpabilis qui
 transgredit ordinē m̄rimoniū a
 deo institutum. Sedm̄ ē locus in
 quo instituit̄ ē. p̄adyssus institu
 tum. n̄ ē in miso sopre in adam.
 gn̄. u. et raptus ē adam in sp̄u un
 et fuit curie celesti et ibi agnouit
 iuitem m̄rimony et cū rei eēt
 sacram̄tum et erat adam cū cor̄e
 in paradysō t̄rest. m̄re uō in
 paradysō celesti. Vñ super gn̄. u.
 dicit gl̄o Auḡ. Extasis recte in
 telligitur ad hoc in missa. ū m̄s
 ade p̄iceps fieret Anglice curie
 et it̄as sc̄larū dei nouissima in

Two large decorative flourishes or initials at the bottom of the page, resembling stylized 'J' or 'I' characters.

De rēpe.

ē s̄ mala que ex mētricio sequi-
 tur: que sunt sterilitas. prolis
 infectio. in cestus. Tercio per h
 quia adeo efficac̄ ē ad p̄cordiam
 faciendam q̄ deo placet deo sicut
 discordia multum ei displicet.
 Tom patria uua. uno mat̄moni
 o quandoq; ad concordiam redu
 citur. prou. vi. Ser sunt q̄ odit
 deus. et septimū detestatur aīae
 et illud septimū ē qui seminat int̄
 frēs discordias. Quarto per h
 quod defendit hoīem ex ea par
 te qua dyabolus eum forcius in
 pugnat. Job. xl. fortitudo eius in
 lumbis eius. *De in q̄rrendi m̄rimo*
Seq̄ de modo p̄trahendi mat̄
 monium s̄ndum q̄ quod ul
 le qui uult p̄trahē mat̄monium
 p̄mo debet h̄re intencōm ad d̄m
 sicut p̄trahat desiderio gnandi fi
 los. sc̄dm carnem qui post flant
 filiū dei per adoptōm. In illis n̄ q̄
 d̄m excludunt ab intencōne su
 a potestatem h̄t demonū. Tho. vi.
 dixit angelus thobie minor. In
 eos qui iugū ira suscipiunt ū
 d̄m a se et a sua mente excludant
 et sue libidini ira uacent sicut eq̄
 et mulus quib; non ē int̄llēs h̄t
 super eos demonū potestatem.
 q̄ in eodem. Accipies uirginem
 cum timore d̄ni et amore filioꝝ
 magis q̄ libidinis ductus. Itē in
 eodem. vii. dixit thobias minor.

Nunc dñe tu scas quō non luxu
 rie causa accipio uxore meā sed
 sola posteritatis dulcōne in q̄ bñ
 dicat nom̄ tuum in sc̄la seculoz
 Seco debet eligē uxore similem
 sibi. nobilem si nobilis ē. ignobi
 lem si ignobilis ē. Sū. u. facia
 mus ei ad iutorium simile sibi.
 De costa uiri formauit dñs mu
 lierem ne poss; unus s̄ alterū
 glari se eē de nobiliou gñe. Non
 formauit dñs mulierem de capite
 ne crederetur formata ad dñacōm
 neq; de pede ne crederetur subiciē
 da in seruitutem s; de medio ut
 haberetur tanquam socia. Poe
 ta. Si qua uoles apte nubere nu
 be pari. Paritas ista non solum
 attenditur quantū ad nobilita
 tem s; et quicū ad iuuentutem
 et pulchritudinem. Quā n̄ iuueis
 et pulchra nubit. Senū et defor
 mi h̄t eum exosum et erit ad ul
 tera. Paritas ista bñ in anulo
 ostendit qui si strictior sic digito n̄
 uenit si largior decidit sic se ha
 bet ut iuges si sint dispes q̄ u
 simul manentes non sūt p̄cordes
 ul unus ab alio discedit. Tercio
 ut cum tali p̄trahat que sit de p
 genie bona. Non debet dñcē filiam
 usurarij ul raptoris. Hec n̄ fuit
 una de causis diluuij. Videntes
 n̄ filij dei filias hoīm. quod cent
 pulchre acceperunt sibi uxores

pro

ex omnibus quas elegant. gn
vi. filii dei uocantur qui erant
de stirpe seth filii hominum qui e
rant de stirpe chavn. Quarto
quod persona cui qua. scilicet
sic bona et prudens quod est u
uui de magnis donis dei. pu. ri
x. Domus et dicitur dantur apauis.
eccl. xxvi. Mulieris bone beat
uir. et in eodem. Pars bona mu
lier bona in parte bona tamen
cum deum dabit uirum perfectis
bonis et in eodem. Gra super s
ciam mulier scilicet et pudrata i
cor. vii. Sanctificatus est uir in
fidelis per mulierem fidem. xvii.

De opere carnali quod sit illicitum et quod li

Sequitur uide de opere carnali quod
sit illicitum et quod licitum.
Sunt tamen uidei alicui quod op
illud nunquam fiat sine culpa. primo
per hoc quod dicitur augustinus in libro de fide ad
petrum. Sine libidine non est peccatum
cubitus. Secundo per hoc quod dicitur
glossa. Iohannes super i. per uirum ut non in
pediantur orationes. Inpediri ora
ciones officio coniugali. Memoro
rat quia quocienscumque uxori
debitum reddo orare non possum.
videtur quod secundum glossam illam
reddicio debiti semper habet culpam
cum semper orationem inpediat. Ter
cio per hoc quod dicitur glossa super
i. cor. vi. Qui fornicat in cor
poris sui peccat. hic peccat seruit anima

corpori. Scilicet ubi anima que debet
dominari corpori seruit ei. uide
est peccatum cum sit ibi inuacuo debi
ti ordinis. Quarto per hoc
quod dicitur ibi glossa. Sic totus homo
absorbetur a carne ut iam dici non
possit ipse animi suus esse. sed
totus homo possit dici caro. Quo
to per hoc quod semper in illo o
pere uidetur esse immoderata de
lectatio. Et dicendum est quod opus illud
exercetur sine omni culpa et etiam
mitiore in tribus casibus. primus est
cum sit causa proles suscipiente
et ad cultum dei educande cum aliis
debitis circumstantiis. Augustinus. Scilicet
cubitus necessarius est causa grandi
inculpabilis et solus

nuptialis. Item scilicet cubitus solus debet
esse nuptialis qui fit et causa proles
suscipiente ad quod principaliter in
stitutum est matrimonium. et hec pri
ma institutio et principalis de facta
fuisse in officium. Secunda eius in
stitutio fuit in remedium. scilicet ad for
nicationem euitandam. Secunda ca
sus est eius cum peccati redditur
debitum. Augustinus. Redde debitum con
iugale nullius est criminis. In hoc
casu iusticia mouet. Tercia cau
sa est cum aliquis exigit opus illud
ut caueat comparari suo ne in peccato
cum cadat ut cum aliquis nouit
uxorem suam uetundam et nunquam
quam peccaturam debitum et timet

De tēpe.

de casu eius debitum exigit. et
 in hoc casu mouet pietas. Si
 uo aliquis exeat opus illud ut
 impleat concupiscenciam suam et
 pa e ibi qm uenialis qm mortu-
 lis uenialis qm concupiscencia. ita
 e subiecta rōni quod non agnoscer
 eam si nō eēt iux sua. Mortalis
 uo qm adeo in modata e concupiscē
 cia quod agnoscer eam licet nō eēt
 sua. et in hoc casu intelligit illd u
 bī quod dicit glō. super i ad cor. v
 u. Omnis uehemens amator p
 e uxoris aduic e. et ibidem dicit glō
 Coniugalis concubitus nō hē culpā
 p̄ thou fidem ueniale. In uo uo
 Aug. in lib de fide ad petrum. ubi
 dicit de concupiscencia in ordinata. q
 pena e et nō sumit pro culpa. et uen
 ali ul mortali. Ad aliud d d qd ozo
 sumitur qm pro quolibz bono ope
 re. Vñ glō. super i d. i. thesal. ult. n
 desinit orare qui nō cessat bñ agē
 qm pro orōne uocali. qm uo pro
 actu intōu. qm aīa in dñm afficit
 et iste actus excellens anime impe
 ditur ope carnali. Si n. anime ui
 res ordinent gnatua uidet eē in
 finia. uis uo scdm q anima regit
 et afficitur in dñm supma. Vñ nō
 ē mirum si operationes illarū u
 rum sibi nō sociant. Itē intelligē
 dum ē de illuacione p̄phica que tē
 nō hē fci. Jo. super of. Coniugale
 gutima carent p̄cō. n. tñ tpe illo q

Coniugales actus sunt p̄sencia
 sancti sp̄s dabit et si p̄pha eē uideat
 q̄ officio gnatōnis obsequit glō
 u super i. i. cor. vi. Qui fornicat
 et intelligendē sūt nō de opere. et
 iugali fō cum debitis cūmstan
 cis s; de opere libidinoso. ubi rō ui
 cit. ad id aut quod de imodacōne
 delectacionis obicitur d d ē quod ex
 quo adam p̄cauit nō fuit op̄ iu
 gale sū aliqua in modacōne

Sed quedam i

modacio ē que pena ē solum et p
 uenit ex inordinatione semētis
 concupiscencie. S; ex quo aliq̄ tū
 causarum p̄us dutarum i cho
 anur op̄ illud et non p̄ delectōm. et
 delectacō man; in s̄ra fines suos
 et in u brutalis n trahit rō ut de
 lectacioni. Senqat non ē delecta
 tio illa p̄cām. Aque n. infiores a
 supioribz sunt diuise f̄manō
 iurū. xi. *Orat̄ ad h̄g. op̄ carnale fiat sū*

Et notandum quod multa re
 quiruntur ad hoc quod opus
 carnale sū culpa sit et mitorum
 p̄mū ē ut fiat in eadem sp̄. Nācā
 enī ē uis rebus insita. ex similibz
 procreans similia. Vñ si fiat op̄
 id in alia sp̄ ē p̄cām. Nā naturam q
 tangitur exo. xvii. Qui coierit ē
 iunūto moriatur morte. et deur. x
 xvii. Maledictus omis qui dormit
 cum aliquo iunūto. Scdm ē ut
 fiat in organo simili. Si ū fiat i

*culpa et ha
beat mīcū.*

xviii

feie
exar-
fert

organo dissimili e pccm. Nam
 quod tangitur. Ro. i. Nam femi-
 ne eoz mutauit nalem usu in
 eu usum. que e Nam Similit
 r masculi relicto nali u
 su in desidus sus inuicem. r.
 Tercium e ut fiat in organo ad
 hunc usum deputato. r. quod
 e pollucio ex ordinaria q tang
 glo. super pccm locum. Ro. i.
 Qui cum ipa iuge alio m q
 licet dormier operatur Nam
 Qrtu e ut no fiat m bestiali s
 m q detet ronalem nam m. s. y
 doneo in fusioni semis qrtum
 ad uirum. r. receptoni semis qrt
 ad feminam. Tont hoc uo e illo
 pccm. r. nam qd enumerat me
 thodi int causas diluuy dice
 mulies inuesaniam ille super
 grent uiris abutebantur. Qn
 tum e ut persone inter quas h
 opus exctetur non sic se heant ut
 una sit radix aqua alia proces
 serit ul precesserit ab una ra
 dice. e proximo. Hoc n multu
 ualer ad societatem q multu est
 conseruatiua humani ge
 nis. Per h. n. q. matrimoniu. r.
 hitur cu psona no attinete int
 soaetas int sanguineos utul
 q persone iugum. qui sibi n
 attinebant. Si h opus excteret
 cum amittib; hrent hoies sus
 pnam cohitatcom uxor suaz cum

suus pinguissimis r pinguissi-
 mus ipaz r sic in magna parte
 puret soaetas humana r serua
 tiua. gnis humani. Tont hoc e
 pccm in cestus. pccm ualde detes
 tabile quod r exemplo brutu
 alium nobis dissuadetur. vñ le
 g. mli. dena alium quod came
 lus cooperto capite maris su
 per eam saltauit r operimento
 sublato mrem rgnoscens
 turpitudinis opere quod in
 cepat incepto descendit r unge
 n. aco e interfecit. Sic cu fie
 ret equo r mar eius. cognoscens
 mrem subpocam mox fugit. Ser
 tum e quod persone int quas h
 opus exctetur unite sunt in sepa
 bilis. Non n. sufficit ut pccat
 imo pccat sine fornicatores. Hac
 inseparabilitate uid; require hoc
 quod matrimoniu sacmentu e. ma
 tmony spualis quod int xpm
 r eccam. eph. v. Sacmentum h
 magnu e ego autem dico in xpo
 r ecc. vñ cum istud matrimoniu
 sit in sepabile deb; ee. Scto fruc
 tus ad q e matrimoniu indiuu
 bilitas. destruitur n proles sicut
 datur. iii. r. iii. dixit mulier cu
 l filius erat uiuus ad regem q
 eum uulerat diuidi. Obsecro to
 mi dare illi in fantulum uiuum
 r. Siquis tam obiciat quod qñ
 sut plres pt diuidi fructus. diceo

Q. sic q
requat
sepa
bilita
re mri
mony.

z mrimo.
cinnale
sepa.

De temperantia.

ē quod nec nūc diuidi pōt quō oēs
 fili sūt pātis sicut ⁊ matris ⁊
 omīs teneant tam pātē quā ma-
 tri itam pātē quā mātē omībūs.
Tercio fidei integritas sūt qua nō
 ē securā ^{terras} Si separari debe-
 rent non pateret unū iugum de alio nec unus fidelis
 ēē alrei. quantē ad honoz iu-
 cationē. pū. pūdit in ea. cor uiri
 sui. **Quarto** magnitudo amo-
 ris qui ē in ipōs. Maximū nō u-
 detur ēē in amorē qui sūt iō-
 ne cōnis. tū q̄ amore patris uel
 matris uideatur p̄uale sōmī
 oī. rix. p̄ hoc relinquet hō pa-
 trem ⁊ mātrem q̄c. cum aliqua
 unio corporum ī separabilis sit ut
 mīno aliq̄ mentalis unio ui-
 di. detē ēē ī separabilis ⁊ maritū
 uidē de illa. q̄ ē maritalis amo-
 ris que maxima ⁊ familiaris-
 sima uidē ēē. **Prob.** Si omī q̄
 diligit qui amicus est nulla
 aduersitas debet separare ami-
 ciam iugum. **Quinto** societas
 sanguineorū iugū ipīs median-
 ab; tracta. que separabitur si
 matrimoniu eorū dissoluat sicut
 medianab; illis sociati sūt. q̄
 societas cum a deo sit rei ualde
 grata. ab homīe sepanda nō ē.
Cont. unitatem ī separabile
 ē pccm fornicatōis. **Septimū**
 ē ut i^o op^o exceat in personā

que sunt. **Sicut** singulariter
 vnica. ⁊ vnica debet ēē ad qd
 facit magnitudo amoris. Si
 enī maximū amor carnalis
 ⁊ familiarissimus ē in eos
 cū vnica deb; ēē amor ille. **Q̄**
 enī ~~per~~ superhūndantiā dicitur
 tur uni soli. **Hec** sin-
 gularitas unitatis in anulo or-
 tendit qui unicum digitum
 cap. Siquis tū obiciat q̄ unus
 debeat multas hrē ut sic mul-
 ti proficent cultores dei cū un^o
 hō sufficiat multas fecundare.
Respondendum ē q̄ dñs nō tū. At-
 tendit multiplicatōem gnis
 humanū q̄ ad nūm q̄tum accē-
 dit eius multiplicatōne q̄tum
 ad mītum ⁊ frequencius qui ge-
 nantur nō sūt uī cultores dei.
Eccl. xv. Nō d̄cupiscit deus mul-
 titudinem filiorū ī fidelū ⁊ in-
 ualium. **Lu. xxiii.** Veniet dies
 in quib; dicent. **Beate** steriles
 ⁊ uentres q̄ nō genuerūt. **Licet**
 paucissimi eēt cultores dei q̄
 p̄morū pentum tū noluit dñs or-
 dinare ut adam hrēt duas ux-
 ores simul ut sic cū multiplic-
 icaretur genus humanū. p̄. p̄
 m^o q̄ genuit adam malus fuit
 s. cayn. **Vñ** p; quod cūcū genu-
 it imitatorē dyaboli quam el-
 torem dei. p̄. **Alia** magna ut
 di in līte nā aliu raro gnant e

J
 J

lephas n. femina cessat ten
 mo post partum acouu r ca
 mela per anu paucos r gnar
 quia uniu fecum cu aialia p
 ui corpus guent multos ut
 ibidem legitur. Sicut ho max
 imi dignitate inter animalia
 non e muru si raro r paucos fi
 lios generet. p. Quid q suffic
 mulcas fecundare uir sufficit
 uni proli rei su piculo anime
 sue necia puid. leg in lib de u
 aliu de aquila q ualde suatur
 imo ita qd uenai n possit no
 no sufficit plus pascit qm duos
 pullos. vñ cau ouil picio ul ter
 cum pullum. Siquis uobici
 ac quod saltem in pncipibz qui
 sufficiunt prouide multis to le
 rabile erit quod un hcat ples
 od e qd frequicus isti minus
 sufficiunt prouide urou r fili
 is suis su periculo animarum
 suaz qd alit p. Multiplicaco do
 minoru destructo e terrarum.
 multiplicans hedibz seqz diui
 sio regnoz qm sequit desolo
 eoru. q. xii. Omne regnu in se
 diuisum desolabitur. Itē mul
 tiplicatis pncipibz multiplicat
 tur mala super terram. r ma
 ch. i. leg de alexandro qd diuisit
 regnu suu pnis nobilibz qui
 secum erant nicti auuentu
 te r subdi. Optantur pui eius

regnum unusquisq in loco su
 o rē. r se. r multiplicata sunt
 mala intra. qn aliquis pnceps
 ht diuitas uxores successiue uir
 e pax ic filios qui sunt ex illis
 uxorbz p. nollet pnceps ab alio
 fecundare. vñ nec ipe uelle debz
 r si uxor sua stitis e ex alia fructu
 hre. hoc n e deure naturali ut
 u faciat alu qd sibi no uult fieri
 p. vix per fca pax seruai possit
 si unus plures hret. Conques
 ta e sara. Gn. xvi. q ancilla sua
 agar contempneret eam cuipa
 iuru iucauat. rya dixit ra
 cheli. gn. xx. Parum net uidi
 quod ppueris m. ma. rē. Com
 hanc singularitatem e pccm ad ul
 tu. Octauu e ut n moueat ad o
 pus carnale delectato s ul bonu
 prolis ul iusti ul pietas de quibz
 pus tactie. Nonum e ut ope i cho
 ato ro no trahat ut consensiat de
 lcoi vñ alq. n. temptat a cupis
 cencia sua. abstractus r illectus.
 Decimu est ut eligatur tempus
 inq licet op illud excc. Abstinen
 dum n e ab illo ope tpe mstruo.
 Leu. xvi. Si coierit uir cu mulie
 tpe sanguinis mstrualis in mo
 erit r eadem xviii. Ad mulierem
 q paritur mstrua no accedes r
 f aug. qd tuc abstinedu e ab illo
 ope pp prolis corrupcom. Jo dicit

∫ ∫

∫ ∫ ∫

de re pe

quod tunc capiunt mbris cap
 nati ceteri clausi leprosi. Itē ipe
 sat. Aug. p̄ dies p̄cessionis. Fa
 licans abstinendū ē ut facili in
 petri possit quod postulat. Itē
 tempore quo uxor grauida est
 vñ elephās pregnantē seiam
 nō tangit ut legit in lib. de nā
 alium. Unde timū ē ut locus
 sac. caueat. non n. excendū est.

oculos suos. et uisus et auditus
 uidentur habere curiositatem
 q̄ in faciebilem. ecc̄s. i. Non sa
 ciatur oculus uisu. nec auri
 impletur auditu. Greg. gra
 ue curiositas ē uicū q̄ dum
 cuiuslibet m̄te ad inuestigandam
 uitam proximi exiūs ducit
 semper ei sua intima abston
 dit ut aliena sciens se nesci

reum
aliqui
que que
que qz

Dco de tempore delcom que
 sic scdm gustum et tactum
 de de tempore que ē scdm ui
 sum et auditū et olfactū. q̄ nō
 d̄ q̄ uisus in oib; animalib;
 sic sup̄ auditum et sub uisu ol
 factus ut leg. in li. de nā alium
 piculosior uidē ē uisus n̄ recte
 nec q̄ auditus et olfactus. vñ scrip
 tura nobis multū suad;
 restrenacōm uisus. ecc̄. ix. Ne re
 spicias m̄rem multiuolam. I
 eodē uigine ne respicias. Itē noli
 cūspicere in uicis ciuitatis. et
 iterū. Ne cūspicias sp̄m alie
 nam. Eiusdem. xv. Ne respici
 as m̄rem sp̄m. et xli. Ne respici
 as m̄rem alieni uiri. Causas
 q̄ uisus sit periculosus requi
 re intractati de luxuria. cap
 de ap̄tu m̄rum. de restrenacō
 ne uisus et auditus h̄etur. ysa. xx
 xii. Qui obturat aures suas
 ne audiat sanguinē et claudit

xviii

tu

olfac

tu

at. Itē. Curiosi animi q̄ to pi
 tus fuit alieni tanto fit igna
 rus sui. et uocad̄ q̄ auditus a ml
 as ē temperand̄. p̄mo a musi
 cis. Job. xvi. Tenent tympanū
 et cytharam. et gaudent ad soni
 tū organi. Ducit in bonis dies
 suos et impūcto ad inferna des
 cendūt. ysa. v. cythara et lyra. et
 tympanū et cybua. et iunū in
 uiuis uris. et op̄ dñi nō respici
 tis. Antigon̄ alexandri pedago
 g. cytharam ē fregit et uerit di
 cens. Etan tue iam regnare.
 uenit pudeat in corpore regni
 noluptatē luxurie dñari. Sed
 a lasciuo canni ul' colloquio
 m̄rum vñ ecc̄. ix. d̄ de saltat
 ce. Ne audias illam ne forte pe
 as i efficaciam illius. q̄ in eodem
 d̄ de muliere aliena. Colloquū
 illi q̄ ignis exardescit. Tertio a
 malis p̄ri. ecc̄. xviii. Sepi au
 res tuas spinis et noli audire li
 guam de trahentem. Quarto abo

Auditus a ml
tis ipand e.

16

nus p[ro]p[ri]is que ad ulatores solent
 ho[m]ib[us] ad memoriam reducere. Se-
 c[un]d[u]m. Si p[ro]p[ri]es es ad ulatores eu-
 ca. sic q[ui] t[ame]n tam triste laudari ac-
 p[ro]p[ri]o; q[ui] si laudis obturpia. Idem
 difficillim[us] op[er]e p[ro]p[ri]etate est as-
 sentaciones adulatoru[m] repellere
 quoz sermones a[n]i[m]u[m] quadam uo-
 luprate resoluit. Quinto asu-
 auitate p[ro]p[ri]i cauit. Greg[orius]. Dum
 blanda uox q[ui]rit soba uita. dese-
 ritur. Difactus i[n]tempano est
 asuauitate odorum. cu[m] scriptu[m] sit
 ysa. iij. Erat p[ro]suau[is] odore fetor
 vna pena in fernalis erit fetor
 sulphuris. ps. Ignis sulphur[is] et
 sp[irit]u[s] p[ro]cellar[um]. ysa. xxx. flacus d[omi]ni
 quasi torrens sulphuris succedet
 eam. *Incipit tractatus de for-*

Q

titudie.
 co de prudenc[ia] titudie.
 i[n]tempano. d[omi]n[u]s de fortitudine.
 De qua hoc m[od]o dicitur. p[ri]mo ponit
 diuise accep[er]es h[uius] no[m]i[n]is fortitudo.
 Sec[un]do diuise descripciones fortitu-
 dinis. Tercio ea que pertinet ad
 eius i[n]daco[m]m. Quarto dicit
 de his que uiuunt fortitudine.
 Quinto de partib[us] ipsius. *.i. fortitudo*

Q

distinguit.
 circa p[ri]m[u]m notad[um] q[ui] nom[en] fortitudinis sumit
 q[ui]z pro fortitudine coeli. q[ui]s fuit
 fortitudo samsonis. Hec fortitu-
 do uidi e[ss]e p[ro]p[ri]e facile agendi et
 difficile a p[ro]p[ri]o paciendi. Qu[on]iam
 q[ui] uo[lo] pro fortitudine ai[n]e et sic sumit

quadrupli. vno modo gualiter
 et scdm hoc fortitudo rep[er]i p[otes]t in
 om[n]i uirtute. et om[n]is uirtus fortitu-
 dine h[ab]et respectu uici sibi i[n]t[er]i. ut
 p[ro]p[ri]etate. In uirtutem p[ro]p[ri]i u[er]o
 Accurrit fortitudine lumbos su-
 os. Ad fortitudinem istam perti[n]et
 in om[n]i ope m[er]ito facere nequid
 min[us]. Alio modo nom[en] fortitudi-
 nis sumi large no[n] tam ita gualiter
 sicut p[ro]p[ri]us et fortitudo hoc in accen-
 ditur e[ss]e difficilia p[ro]p[ri]o; siue
 sunt extiores p[ro]p[ri]o; siue intiores
 Extiores p[ro]p[ri]o; sunt dampna-
 rerum p[ro]p[ri]o; et molestie cor-
 p[or]is ab alio illare. P[ro]p[ri]o; in-
 tiores dicunt[ur] ille p[ro]p[ri]o; quas cer-
 tam h[ab]et temperancia. ut sapores q[ui]
 t[ame]n appetitiue sensui p[ro]p[ri]o; in
 gerunt. De p[ro]p[ri]o; huius d[omi]n[u]s
 p[ro]p[ri]o; q[ui] temperance uirtute s[un]t diffi-
 ciles. sic accipit[ur] id p[ro]p[ri]i u[er]o. Multi-
 erem forte quis in ueniet et e[ss]e. mul-
 lier fortis e[ss]e. que p[ro]p[ri]o; sponti
 p[ro]p[ri]o; et aduersa p[ro]p[ri]o; Con-
 tempne prospa temperance e[ss]e. et nul-
 lius in lib[ro] de officis dicit. q[ui] fortis
 ai[n]e et magn[us] duab[us] reb[us] seruit
 maxime quaru[m] una in reru[m] ext[er]i-
 nar[um] despiciene p[ro]p[ri]o; alia res est
 ut sit ita affectus animo ut res ge-
 rat magnas et maxime uales.
 s[ed] uehement[er] arduas et plenas labo-
 ru[m] et piculoz. et Aug[ustinus] in li[bro] de lib[er]ar[um]
 dicit. q[ui] fortitudo e[ss]e affectio ai[n]e q[ui] o[mn]i

sic ad re-
 p[ro]p[ri]a ge-
 n[er]ale p[ro]p[ri]o;
 uer ne
 q[ui]nime

¶

¶

¶